

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

POSTAVENÍ SOUDNÍHO EXEKUTORA V ČR

Lukáš Teplý

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra občanského práva

Studijní program: Právo a právní věda

Obor: Právo

DIPLOMOVÁ PRÁCE

POSTAVENÍ SOUDNÍHO EXEKUTORA V ČR

Zpracoval:

Lukáš Teplý

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Jitka Wolfová

Katedra občanského práva

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Lukáš TEPLÝ**
Osobní číslo: **R16M0295P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Postavení soudního exekutora v ČR**
Zadávací katedra: **Katedra občanského práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Vzniku soudních exekutorů a s tím související právní úpravy
3. Postavení soudní exekutora při exekuční činnosti
4. Postavení soudního exekutora při další činnosti
5. Dohled nad činností soudního exekutora
6. Odpovědnost soudního exekutora
7. Samospráva soudních exekutorů
8. Postavení soudního exekutora v jiných státech EU
9. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

viz příloha

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Jitka Wolfová**
Katedra občanského práva

Datum zadání diplomové práce: **31. března 2020**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
vedoucí katedry

Prohlášení:

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracoval samostatně, a že jsem vyznačil prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal, způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, březen 2021

Podpis:

Poděkování:

Děkuji vážené paní JUDr. Jitce Wolfové, vedoucí mé diplomové práce, za připomínky, cenné rady a věnovaný čas při konzultacích

Obsah:

1. Úvod	1
2. Vznik soudních exekutorů a s tím související právní úpravy.....	1
3. Postavení soudního exekutora při exekuční činnosti.....	4
3.1. Nezávislost a nestrannost soudního exekutora.....	5
3.2. Soudní exekutor jako podnikatel.....	5
3.3. Soudní exekutor jako úřední osoba.....	6
3.4. Předpoklady jmenování soudního exekutora.....	7
3.5. Výběrové řízení.....	10
3.6. Podmínky výkonu exekutorského úřadu (slib, pojištění).....	12
3.7. Exekutorský úřad a sídlo exekutorského úřadu.....	12
3.8. Razítka a průkaz exekutora.....	13
3.9. Zánik výkonu funkce soudního exekutora.....	14
3.10. Zastupování soudního exekutora.....	16
3.11. Zaměstnanci.....	17
3.11.1. Exekutorský koncipient.....	18
3.11.2. Exekutorský kandidát.....	19
3.11.3. Vykonavatel soudního exekutora.....	19
3.12. Odměna soudního exekutora.....	20
4. Postavení soudního exekutora při další činnosti.....	21
4.1. Sepisování exekutorských zápisů.....	22
4.2. Poskytování právní pomoci.....	22
4.3. Provádění autorizované konverze dokumentů.....	23
4.4. Přijímání peněz, listin nebo jiných movitých věcí do úschovy.....	24
4.5. Sepisování insolvenčních návrhů.....	24
4.6. Provedení dobrovolné dražby movitých i nemovitých věcí.....	25
5. Dohled nad činností soudního exekutora.....	25
5.1. Exekutorská komora jako orgán dozoru.....	25
5.2. Stát jako orgán dozoru.....	26
5.3. Soud jako orgán dozoru	27
6. Odpovědnost soudního exekutora.....	28
6.1. Odpovědnost za škodu.....	28
6.2. Kárná odpovědnost.....	30
6.3. Trestně právní odpovědnost.....	31

7. Samospráva soudních exekutorů.....	32
7.1. Exekutorská komora České republiky.....	32
7.1.1. Sněm exekutorů.....	35
7.1.2. Prezidium komory.....	37
7.1.3. Prezident komory.....	40
7.1.4. Revizní komise.....	41
7.1.5. Zkušební komise.....	42
7.1.6. Výběrová komise.....	43
7.1.7. Kárná komise.....	44
7.1.8. Kontrolní komise.....	44
7.2. Mezinárodní organizace soudních exekutorů.....	45
8. Postavení soudního exekutora v jiných státech EU.....	46
8.1. Rozdíly postavení soudních exekutorů ČR ve srovnání se Slovenskem	47
8.2. Rozdíly postavení soudních exekutorů ČR ve srovnání s Německem.....	50
9. Závěr.....	53

1. Úvod

V důsledku společenských změn, které nastaly v souvislosti s revolucí v r. 1989 a následným vznikem nové ekonomické situace se stal dosavadní proces vymáhání práva velmi neefektivním z důvodu velkého nárůstu pohledávek. Tyto změny, mimo jiné, vyvolaly potřebu zavést nový, našemu právnímu řádu dosud neznámý, institut soudního exekutora. Potřebu si uvědomovala právnická obec, ale i jiné subjekty nejen ekonomického života. Následkem těchto skutečností byl přijat zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), jehož zavedení značně přispělo k podstatně rychlejšímu vymáhání pohledávek a zároveň v českém právním řádu zakotvil novou právnickou profesi soudního exekutora.

Cílem této práce je, jak již název napovídá, popsat právní úpravu postavení soudního exekutora při exekuční činnosti a dalších činnostech, v jejichž rozsahu mu byla svěřena veřejná moc. Bude popsán dohled nad touto činností a odpovědnost soudního exekutora. Dále pak se práce zabývá samosprávou soudních exekutorů, tedy Exekutorskou komorou České republiky a jejími institucemi. V neposlední řadě si autor klade za cíl také komparovat poznatky z českého prostředí se zkušenostmi ze zahraničí, a to zejména ze států Evropské unie.

Při vytváření diplomové práce bude užito zejména právních předpisů obsažených v právním řádu České republiky. Dále budou informace čerpány z dostupné odborné literatury vydané v České republice, která se k tomuto tématu vztahuje. Dále budou užity i články z odborných časopisů a také zdroje dostupné na internetových stránkách zabývajících se zveřejňováním odborných příspěvků relevantních autorů. V kapitole zabývající se zahraniční právní úpravou bude čerpáno z právních předpisů jednotlivých států Evropské unie. Zejména se práce bude zaměřovat na úpravu slovenskou, ale také na německou a právní předpisy obsažené v německém právním řádu.

2. Vznik soudních exekutorů a s tím související právní úpravy

Před rokem 2001 bylo vykonávací řízení v působnosti obecných soudů. Zásadním problémem byla neefektivita a zdlouhavost řízení. Často nedocházelo k

naplnění práv oprávněného, vyplývajících z rozhodnutí soudů. V důsledku toho často docházelo k situacím, kdy oprávněný nepostupoval v souladu se zákonem. Sahal k necivilizovaným postupům mimo zákon, neboť jediný civilizovaný způsob vymáhání práva je skrze veřejnou moc, tedy v době před přijetím exekučního řádu prostřednictvím soudů. Vzhledem k nastalé celospolečenské situaci si i zákonodárci začali uvědomovat potřebu vzniku soudních exekutorů. Na základě takového zákona by došlo k převedení stávající soudní agendy týkající se výkonu rozhodnutí na soudního exekutora a soudy by se tak mohly věnovat nalézacímu řízení. Poprvé byla snaha o zakotvení tzv. soukromých exekucí do právního řádu České republiky vyvinuta již v roce 1993 Ministerstvem spravedlnosti, které připravilo komplexní návrh. Ten byl bohužel v době, kdy se ještě nedostatečnosti vykonávacího řízení neprojevíly zásadním způsobem. Tehdejší vláda v čele s Václavem Klausem tento návrh Ministerstva spravedlnosti odmítla a odůvodnila omítnutí tím, že by takovou úpravou byly položeny základy korporativního státu. Jednalo se tedy v podstatě pouze o ideologické odmítnutí na základě výtek proti vzniku exekutorské samosprávy.¹

Problém s uspokojováním věřitelů, tedy s vymáháním práva v České republice v důsledku odmítnutí zmíněného návrhu tak dostal prostor, aby se dále rozvíjel a eskaloval. Často docházelo k situaci, kdy posledním úspěchem oprávněného bylo vydání usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí. V této době také existoval myšlenkový proud, který viděl řešení problému spíše v úpravě norem vztahujících se k nalézacímu řízení. Existovala představa, že řešení by mohlo spočívat v zavedení lhůt soudům k rozhodování v nalézacím řízení, což je jistě řešení vpravdě na hraně Ústavy. Druhý myšlenkový proud spatřoval řešení hlavně v úpravě řízení exekučního a vzhledem ke zkušenosti našich bratrů z bývalé federace, sílila poptávka po vytvoření soukromých soudních exekutorů, kteří byli na Slovensku zřízeni zákonem č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučej činnosti (Exekučný poriadok). K naší odborné veřejnosti se totiž stále více dostávaly informace a zkušenosti od slovenských kolegů.²

V roce 1997 Ministerstvo spravedlnosti znovu vládě předložilo záměr, kterým chtělo docílit zavedení soudních exekutorů v Čechách. Na zasedání vlády Josefa Tošovského bylo tedy ministryni Vlastě Parkanové uloženo, aby její

1 HLADKÝ, Jan. HOLEŠÍNSKÝ, Petr. SOUDNÍ EXEKUTOŘI A LEGISLATIVNÍ PROCES V ČESKÉ REPUBLICE.

2 BIOLEK, Vít. K soudním exekucím de lege ferenda. s. 525-527

Ministerstvo zpracovalo návrh zákona o soudních exekutorech. I když byl tento návrh zpracován a vládou předložen, nedošlo k jeho schválení Parlamentem České republiky. Nová vláda Miloše Zemana měla ve svém legislativním plánu zařazen zákon o soudních exekutorech a ministr spravedlnosti Otakar Motejl chtěl navázat na návrh, jenž byl Tošovského vládou zpracován a schválen a zařadil jej jako cíl pro rok 2002. Mezi tím však problém s vymáháním práva v České republice dosáhl svého kritického bodu a na základě, mimo jiné, i tlaku odborné veřejnosti se skupina opozičních poslanců stran KDU-ČSL a Unie svobody rozhodla převzít iniciativu. Jmenovitě šlo o poslance Pavla Svobodu, Cyrila Svobodu, Pavla Němce a Jana Grůzu, kteří předložili Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky v říjnu 1999 návrh exekučního řádu. Vzhledem k dobrým zkušenostem slovenských kolegů s jejich právní úpravou se stal základ pro náš exekuční řád právě zákon č. 233/1995 Z.z. Poslanci zároveň úzce spolupracovali s Mezinárodní unií soudních vykonavatelů, která jim byla schopna poskytnout mnoho cenných zkušeností ze zahraničí. Vzhledem ke skutečnosti, že se jednalo o návrh zákona z pera opozičních poslanců, nebyl v začátcích přijat vládou pozitivně. K původnímu návrhu měla vláda množství připomínek, z nichž můžeme zejména vyjmenovat chybějící řádné opravné prostředky, neboť jedinou možnou obranou povinného byly procesní námitky. Vládě nevyhovovalo, že soudní exekutor bude mít postavení veřejného činitele (dnes úřední osoba), a také vládě nevyhovovala povinnost policie a veřejné správy poskytnout soudnímu exekutorovi součinnost v rozsahu, jenž původní návrh obsahoval. Vzhledem k situaci, že poslanecký návrh prošel v Poslanecké sněmovně prvním čtením díky podpoře většiny pravicových stran, přistoupilo Ministerstvo spravedlnosti tehdejší menšinové vlády k jednání s navrhovateli.

Původní poslanecký návrh obsahoval komplexní procesní úpravu jednotlivých způsobů provedení exekuce a jak již bylo zmíněno, nebyly přípustné řádné opravné prostředky a povinný mohl uplatňovat pouze procesní námitky. Při jednáních pracovní skupiny ministerstva a navrhovatelů doznal návrh několika zásadních změn. Bylo upuštěno od myšlenky komplexní procesní úpravy jednotlivých způsobů provedení exekuce v rámci exekučního řádu a přistoupilo se k aplikaci procesu známého z občanského soudního řádu, který se tedy vůči exekučnímu řádu užívá subsidiárně. Povinnému byla dána možnost odvolat se proti rozhodnutí exekutora a nařízení exekuce bylo svěřeno soudům. Takto

dopracovaný návrh byl 25. května 2000 přijat Poslaneckou sněmovnou, avšak Senát využil svých práv a zrušil ustanovení § 134, které mělo zrušit celou třetí část zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách a navrhl, aby byl zrušen pouze §26 odst. 2 zákona o veřejných dražbách, neboť podle mínění Senátu je nutno zrušit pouze institut veřejných dražeb nedobrovolných bez exekučního titulu. V důsledkem toho nejen že poslanecká sněmovna odmítla pozměňovací návrh Senátu, ale dokonce zamítla celý původně schválený návrh.

I přes veškeré peripetie byl opět podán téměř shodný návrh, z něž byla ustanovení, týkající se zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách vypuštěna a tento návrh již Parlamentem bez větších výhrad prošel. Tímto byly v naší zemi vytvořeny podmínky pro existenci a další rozvoj soudních exekutorů a jejich stavu.³ Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů vešel v platnost 3. dubna 2001 a stal se účinným 1. května 2001.

3. Postavení soudního exekutora při exekuční činnosti

V § 1 zavádí exekuční řád novou právnickou profesí soudního exekutora. Soudní exekutor je zde charakterizován jako fyzická osoba splňující stanovené předpoklady. Záměrem zákonodárce bylo přenesení podstatné části pravomocí, které dosud vykonávaly obecné soudy, na fyzickou osobu vykonávající tzv. svobodné povolání a stanovit způsob, jakým bude tyto pravomoci vykonávat. Soudnímu exekutorovi jsou na základě zmíněného zákona svěřeny rozsáhlé pravomoci v oblasti exekuční činnosti, tedy nuceného výkonu exekučních titulů a další činnosti, které vykonává na základě exekučního řádu a v souladu s ním⁴. Za důležité považují v souvislosti s touto kapitolou zmínit co se rozumí pod pojmem exekuční titul. Jde o „*zákonem určenou listinu, která má zákonem požadované vlastnosti k tomu, aby byla podkladem pro exekuční vynucení splnění povinnosti v ní uložené*“⁵.

3 HLADKÝ, Jan. HOLEŠÍNSKÝ, Petr. SOUDNÍ EXEKUTOŘI A LEGISLATIVNÍ PROCES V ČESKÉ REPUBLICE.

4 KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav. Exekuční řád. 4. vydání. s. 1.

5 ŠÍNOVÁ, Renáta, KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid a kol. Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páté OSŘ. s. 26

3.1. Nezávislost soudního exekutora

Soudní exekutor je, jak zákon stanovuje v § 2 exekučního řádu, při výkonu funkce nezávislý. Způsobem jeho jmenování a odvolání, přeložením nebo disciplinárním řízením je dána jeho nezávislost. Při výkonu exekuční činnosti je vázán pouze Ústavou ČR, zákony, rozhodnutími soudu vydanými v řízení o výkonu rozhodnutí a exekučním řízení. Vázanost rozhodnutími soudu lze v praxi přirovnat k vázanosti soudu nižší instance k rozhodnutí instance vyšší v téže věci. Na druhé straně není soudní exekutor vázán rozhodnutím soudu v nalézacím řízení v tomto smyslu, ale pouze v rozsahu v jakém jsou jimi vázáni účastníci řízení.⁶

Důležitým aspektem nezávislosti soudního exekutora je také jeho ekonomická nezávislost. Tato ekonomická nezávislost je úzce vázána na právo soudního exekutora na úplatu. K tomuto právu se již několikrát vyjadřoval ve svých nálezech i Ústavní soud České republiky, a to zejména v nálezu Ústavního soudu II.ÚS 372/04, kde vyjádřil názor, že *"nezávislost exekutora je zabezpečena v rámci exekučního řádu různými způsoby, mimo jiné též úpravou obsaženou v ustanovení § 3, dle něhož exekutor vykonává exekuční a další činnost za úplatu a současně je omezen na výdělečných činnostech. Nezávislost exekutora (i ekonomická) na státu je základním předpokladem exekutorovy nestrannosti při výkonu exekuční činnosti (srov. mj. důvodovou zprávu k exekučnímu řádu)"*⁷.

3.2. Soudní exekutor jako podnikatel

Obecně lze tvrdit, že soudní exekutor je podnikatel. To je pravda jen částečně, protože soudní exekutor je především orgánem veřejné moci, kterou exekuční činností pověřil stát. Od soudních vykonavatelů zaměstnaných u okresních soudů v pracovním poměru se exekutor liší tím, že si na svoji činnost musí vydělat sám⁸. V tomto smyslu naplňuje znaky podnikatele obsažené v úpravě občanského práva⁹. Avšak na rozdíl od běžného podnikatele nemá soudní exekutor možnost smluvní volnosti a musí své služby poskytnout komukoli, kdo jej o to

6 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 8-9.

7 Nález Ústavního soudu ze dne 8. 8. 2005, sp. zn. II. ÚS 372/04

8 EXEKUTORSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Kdo je soudní exekutor?

9 § 420 Občanského zákoníku

požádá v souvislosti s jeho exekuční činností. Zákon připouští dvě, resp. tři možnosti, kdy může soudní exekutor odmítnout požadovaný úkon. "*Odporuje-li zákonu*" nebo "*jestliže oprávněný nesložil zálohu na náklady exekuce, nejde-li o exekuci k vymožení výživného dítěte*".¹⁰ Třetím důvodem odmítnutí je vyloučení soudního exekutora uvedené v § 29 odst. 3, exekučního řádu, větě druhé, které se týká provádění jiných než neodkladných úkonů. Exekutorovi za výkon exekuce náleží odměna, jejíž výše je stanovena vyhláškou č. 330/2001 Ministerstva spravedlnosti. Soudní exekutor nemůže stanovit výši své odměny jako podnikatel v běžném obchodním styku. Z výše uvedeného vyplývá, že soudní exekutor není podnikatelem v pravém slova smyslu. Za určitých okolností může být jeho podnikatelské riziko nepřiměřeně vysoké¹¹.

3.3. Soudní exekutor jako úřední osoba

Statut úřední osoby je dána soudnímu exekutorovi v § 127 odst. 1 písm. f trestního zákoníku. Tato úprava nahrazuje termín užívaný v trestním zákonu č.140/1961 Sb "veřejný činitel", neboť tento byl odbornou veřejností často kritizován. Soudní exekutor se tímto staví na úroveň dalších subjektů uvedených taxativně ve zmíněném paragrafu, tj. například soudce, státního zástupce, notáře a jiných. V souvislosti s tímto ustanovením nejen, že požívá soudní exekutor zvláštní ochrany, ale zároveň je na něj kladen požadavek zvýšené odpovědnosti.

Soudní exekutor je dle trestního zákona považován za úřední osobu pouze „*při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření státního zástupce nebo soudu*“.¹² Exekutor požívá ochrany jako úřední osoba pouze při výkonu exekuční činnosti vykonávané z pověření soudu, avšak nikoli v dalších činnostech, které vykonává na základě exekučního řádu. Například poskytování právní pomoci, sepisování listin nebo přijímání věcí do úschovy. V posledním uvedeném nejen, že nepožívá ochrany ve smyslu § 127 trestního zákoníku, ale zároveň na něj není kladena zmíněná související zvýšená odpovědnost¹³.

Trestní zákoník upravuje trestní odpovědnost soudního exekutora. Jedná se

10 § 30 Exekučního řádu

11 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 124-127.

12 § 127 odst. 1 písm. f Trestního zákoníku

13 ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PÚRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník. 2. vydání. s.1350-1368

zejména o trestné činy uvedené v §§ 329-333 trestního zákoníku. Tedy o zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkolu úřední osoby z nedbalosti, braní úplatků, podplácení a nepřímé úplatkářství. Může se také dopustit pod hrozbou přísnějšího posouzení trestních činů, jako je poškození cizích práv, pletichy při veřejné dražbě, porušení tajemství dopravovaných zpráv, ale i mučení a jiného nelidského a krutého zacházení.

Ochranu v tomto smyslu poskytuje zákon také zaměstnancům soudního exekutora v případě, že jednají na základě písemného pověření exekutora, ke kterému je podle exekučního řádu jinak oprávněn soudní exekutor. Jedná se tedy zejména o vykonavatele soudního exekutora. Vykonavatele v takovém případě považujeme za úřední osobu ve smyslu § 127 odst. 1 písm. d trestního zákoníku¹⁴. Dalším zaměstnancem soudního exekutora, na nějž se vztahuje tato ochrana je i exekutorský kandidát v případě, že vykonával úřad exekutora jako zástupce exekutora. Na jiné zaměstnance soudního exekutora není tato ochrana ani odpovědnost přenositelná, protože ve smyslu § 1 exekučního řádu je soudní exekutor přímo spojen s exekutorským úřadem, který vykonává jako fyzická osoba. Soudní exekutor vykonává pravomoci svěřené mu státem a na základě zákona je sice přenositelný výkon jeho činnosti, nikoli osobního statutu, tedy ani statutu úřední osoby¹⁵.

3.4. Předpoklady jmenování soudního exekutora

Soudním exekutorem může být jmenován:

- občan ČR
- je plně svéprávný
- má české právnické vysokoškolské vzdělání
- je bezúhonný
- vykonal alespoň tříletou právnickou praxi
- složil exekutorskou zkoušku

Exekutorem se může stát fyzická osoba, která nabyla státního občanství ČR způsobem daným zákonem č. 186/2003 Sb., o státním občanství ČR, ve

¹⁴ Tpjn 304/2014 Rozhodnutí NS ze dne 11.11.2015

¹⁵ Dny práva – 2009 – Days of Law. JSOU SOUDNÍ EXEKUTOR A JEHO ZAMĚSTNANCI ÚŘEDNÍMI OSOBAMI VE SMYSLU § 127 NOVÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU?.

smyslu § 15 zák. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, musí být tato osoba způsobilá samostatně právně jednat a zavazovat se k povinnostem.

Soudní exekutor musí absolvovat vysokoškolské vzdělání na právnických fakultách českých vysokých škol akreditovaných v oboru práva a právní věda, jenž jsou na území České republiky celkem čtyři. Jedná se o Západočeskou univerzitu v Plzni, Univerzitu Karlovu v Praze, Masarykova univerzita v Brně, a Univerzita Palackého v Olomouci. Všechny tyto zmíněné školy poskytují vzdělávací programy v oboru právo a právní věda a lze na nich získat magisterský titul na příslušné právnické fakultě. Z toho vyplývá, že bakalářský titul nestačí k výkonu funkce soudního exekutora. Zákon připouští také vzdělání na právnických fakultách získané v období před 1. lednem 1993 na právnických fakultách v Československu. Další možností splnění předpokladu vzdělání v oboru právo a právní věda je vydání uznání zahraničního vysokoškolského vzdělání, jenž je v pravomoci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, pokud to vyplývá z mezinárodních smluv, závazných pro Českou republiku. V jiných případech, které nespádají do pravomoci ministerstva, rozhoduje rektor veřejné vysoké školy¹⁶.

Vzhledem k postavení soudního exekutora jako úřední osoby a s přihlédnutím k faktu, že soudní exekutor vykonává pravomoci státu, je na něj oprávněně kladen požadavek bezúhonnosti. Tato bezúhonnost není jen v trestněprávní rovině, ale klade se i důraz na případné prohřešky, které podléhají kárnému řízení ve stavovských komorách. Případně se přihlíží k tomu, zda nebyl kárně trestán jako soudce nebo státní zástupce. V neposlední řadě se hledí i na situaci, kdyby byl odsouzen obecným soudem ke splnění povinnosti a tuto povinnost nesplnil ve lhůtě stanovené soudem. Dále pak se posuzuje i běžné občanské chování soudního exekutora, a to nejen ve vztahu ke společnosti jako celku, ale i k jemu blízkým osobám.

Soudní exekutor může být jmenován až po vykonání minimálně tříleté exekutorské praxe. Exekutorskou praxi může uchazeč nahradit dle § 9 odst. 2 exekučního řádu praxí v jiné právnické profesi. Tyto profese jsou v paragrafu 9 odst. 2 exekučního řádu taxativně vymezeny. Zákon připouští, aby byla uchazeči započtena i jiná právní praxe, během níž se zabýval právem a právní vědou, avšak na rozdíl od předcházející úpravy může být uchazeči započteno místo tří let pouze

16 § 89 a §90 Zákona o vysokých školách

dva roky této praxe¹⁷.

Exekutor musí též složit exekutorskou zkoušku. Postup provedení této zkoušky upravuje zkušební řád. Po splnění výše uvedených podmínek musí Exekutorská komora umožnit uchazeči složení exekutorské zkoušky, pokud je řádně zapsán v seznamu exekutorských koncipientů. Zkouška je skládána před tříčlenným zkušebním senátem, který je složen ze dvou zástupců stavu a soudce. Tato zkouška je dle dnes platného zkušebního řádu skládána zpravidla dvakrát ročně. Uchazeč musí uhradit účastnický poplatek za předpokladu, že exekutorské komoře řádně podá písemnou přihlášku. Uchazeč má také přístup k seznamu předpisů, které je nutno pro složení zkoušky bezpodmínečně znát. Zkušební řád dále stanoví právní obory z jejichž znalosti bude uchazeč zkoušen. Jsou to ústavní a správní právo, trestní právo, právo občanské, rodinné a pracovní. Dále pak obchodní právo a zejména je kladen důraz na právní normy, které upravují výkon rozhodnutí provedení exekuce a normy pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí. Znalost uvedených oborů je bezpodmínečně nutná k odpovědnému výkonu funkce soudního exekutora. Dle zkušebního řádu se zkouška sestává jak z ústní, tak písemné části, z níž pouze ústní část je veřejná. Uchazeč je senátem hodnocen buď „prospěl“ nebo „neprospěl“. Ve druhém uvedeném případě může uchazeč zkoušku ještě dvakrát opakovat, avšak pouze za předpokladu, že od posledního konání zkoušky uplynulo alespoň 12 měsíců. V prvním z uvedených případů, kdy senát hodnotil uchazeče „prospěl“, má právo na vystavení „Osvědčení o složení zkoušky“¹⁸.

Ministerstvo spravedlnosti má dle § 9 odst. 3 exekučního řádu povinnost uznat *"odbornou justiční zkoušku, soudcovskou zkoušku, jednotnou soudcovskou a advokátní zkoušku, prokurátorskou zkoušku, advokátní zkoušku, notářskou zkoušku, profesní zkoušku na komerčního právníka a závěrečnou zkoušku právního čekatele za exekutorskou zkoušku"*¹⁹. Z toho vyplývá, že k výběrovému řízení, jenž bude popsáno v následující kapitole je oprávněn přistoupit i uchazeč, který nesložil zkoušku u exekutorské komory, ale složil jinou profesní zkoušku postavenou na roveň této zkoušce.

17 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 59-63

18 §§ 1-18 Zkušebního řádu

19 § 9 odst. 3 Exekučního řádu

3.5. Výběrové řízení

V případě, že uchazeč splní podmínky uvedené v předchozí kapitole, může se přihlásit do výběrového řízení na post soudního exekutora, jenž je současnou úpravou svěřeno exekutorské komoře stejně, jak tomu bylo i po přijetí exekučního řádu v roce 2001. Existovalo však období, kdy tato pravomoc spadala do agendy Ministerstva spravedlnosti v souvislosti s přijetím novely provedené zákonem č.183/2009 Sb. Tento stav trval pouze krátký čas a byl opět svěřen do pravomoci Exekutorské komory v roce 2012²⁰.

Postup výběrového řízení v současné době upravuje stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci výběrového řízení. Aby komora mohla vyhlásit výběrové řízení, je povinna vydat tzv. „Rozhodnutí prezidia o vyhlášení výběrového řízení“, které musí obsahovat: *datum a místo slyšení, označení exekutorského úřadu, který má být obsazen, předpoklady pro jmenování soudním exekutorem, místo, kde Komora přijímá přihlášky do výběrového řízení, včetně způsobu přijetí přihlášek, lhůtu k doručení přihlášky, která činí 30 dní ode dne zveřejnění rozhodnutí o vyhlášení výběrového řízení výši účastnického poplatku za podání přihlášky, způsob, jakým se účastnický poplatek hradí, splatnost účastnického poplatku a podmínky pro jeho vrácení a poučení*²¹. Dále Exekutorská komora toto rozhodnutí vyvěsí na svých internetových stránkách, je povinna o tomto rozhodnutí uvědomit ministra spravedlnosti a soudy okresní i krajské do jejichž jurisdikce uvolněný exekutorský úřad spadá a zároveň požádá zmíněné instituce o zveřejnění rozhodnutí na jejich úředních deskách. Stavovský předpis také umožňuje, aby před výběrovou komisí proběhlo více souběžně probíhajících výběrových řízení. Ve zmíněném případě jsou samozřejmě výběrová řízení sice vedena jednou komisí ale samostatně pro jednotlivé exekutorské úřady.

Za splnění podmínek popsanych v předchozí kapitole a v případě, že Komora vyhlásí výběrové řízení na obsazení exekutorského úřadu, je uchazeč oprávněn podat přihlášku do výběrového řízení. V této přihlášce uvede základní důležité údaje, tedy *"jméno, příjmení, akademické tituly a místo trvalého pobytu uchazeče, datum a místo narození uchazeče, údaj o státním občanství, označení*

20 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 64

21 §2 odst.3 Stavovského předpisu kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci výběrového řízení

*exekutorského úřadu, který má být obsazen a adresu pro doručování, není-li shodná s adresou místa trvalého pobytu uchazeče*²². Uchazeč je povinen předložit také následující dokumenty, které jsou nutné k řádné přihlášce. Jedná se o doklad o získání vysokoškolského magisterského vzdělání v oboru právo a právní věda, výpis z trestního rejstříku, jenž nesmí být starší tří měsíců ke dni podání přihlášky, zároveň musí doložit, jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, doklad osvědčující jím prováděnou dosavadní praxi, dále doklad o složení exekutorské zkoušky, případně jiné obdobné zkoušky právnické profese, svůj profesní životopis a hospodářský plán, dle něž chce zajistit zdárný provoz exekutorského úřadu. V neposlední řadě stavovský předpis požaduje, aby uchazeč doložil svůj souhlas se zpracováním osobních údajů²³.

Toto výběrové řízení je pro uchazeče zpoplatněno, a proto musí zaplatit účastnický poplatek, a to nejpozději do sedmi dnů od podání přihlášky²⁴. Dalším důležitým bodem je nutnost posouzení psychické způsobilosti uchazeče. Této povinnosti lze zprostit v případě, že účastník absolvoval obdobné vyšetření v posledních dvanácti měsících z důvodu absolvování obdobného výběrového řízení na jinou právnickou profesi²⁵.

Šestičlenná komise rozhodující v rámci výběrového řízení je složena ze dvou zástupců exekutorského stavu, dvou soudců, do jurisdikce jejichž soudů spadá příslušný exekutorský úřad a ze dvou zástupců ze zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti České republiky²⁶. Prezidium Exekutorské komory jmenuje tyto členy nejpozději do třiceti dnů ode dne vydání „Rozhodnutí Prezidia o vyhlášení výběrového řízení“²⁷.

Jednání komise s účastníkem, při kterém je zkoušen, se nazývá „slyšení“. Po ztotožnění uchazeče tento vysvětlí svou motivaci pro výkon funkce soudního exekutora, představí komisi svou hospodářskou představu o fungování exekutorského úřadu a pohovoří o své dosavadní profesní dráze, související s právní praxí. Následně mohou komisaři pokládat otázky, směřující k ověření odbornosti uchazeče, a to zejména otázky související s výkonem exekuční činnosti

22 § 4 odst. 3 Stavovského předpisu kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci výběrového řízení

23 Tamtéž § 4 odst. 4

24 Tamtéž § 5

25 Tamtéž § 6

26 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Soudní exekuce. s. 316

27 § 15 Stavovského předpisu kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci

a dalších činností soudního exekutora a souvisejících předpisů. Za důležitou se považuje znalost uchazeče, která osvědčuje znalosti praxe z provozu exekutorského úřadu. Nakonec komise hodnotí jednotlivé účastníky. O celém slyšení komise pořizuje protokol o průběhu výběrového řízení. Na konec vydá Prezidium Exekutorské komory rozhodnutí, že účastník uspěl²⁸.

Účastníka, který získá nejlepší hodnocení, navrhne do jednoho měsíce Prezidium Exekutorské komory ministrovi spravedlnosti ke jmenování soudním exekutorem Exekutorského úřadu. K tomuto návrhu přiloží již výše popsané rozhodnutí Prezidia²⁹. Po doručení potřebných náležitostí ministr jmenuje soudního exekutora ve lhůtě jednoho měsíce³⁰.

3.6. Podmínky výkonu exekutorského úřadu (slib, pojištění)

Podmínky výkonu exekutorského úřadu známě dvě. Jednak musí budoucí exekutor uzavřít pojistnou smlouvu o odpovědnosti za újmu, která může vzniknout v souvislosti s exekuční činností a také složit slib exekutora. Toto pojištění, které se požaduje v § 11 odst. 1 písm. b exekučního řádu se však vztahuje pouze na exekuční činnost, nikoli na další činnosti, které vykonává soudní exekutor na základě exekučního řádu. Jedná se zejména o činnosti, jejichž úpravu můžeme nalézt v hlavách pět a sedm exekučního řádu. Toto pojištění musí mít exekutor sjednané po celou dobu výkonu exekutorské činnosti. Druhou podmínkou, kterou musí exekutor naplnit je složení slibu do rukou ministra spravedlnosti. Text slibu je obsažen v § 12 odst. 1 exekučního řádu. Pokud budoucí soudní exekutor odmítne slib složit nebo tento slib složí s výhradou, nemůže vykonávat funkci soudního exekutora a na jeho místo přechází uchazeč, který se v rámci výběrového řízení umístil na nižší příčce³¹.

3.7. Exekutorský úřad a sídlo exekutorského úřadu

„Soudní exekutor je fyzická osoba, kterou stát pověřil exekutorským úřadem³².“ Exekutorským úřadem se rozumí soubor pravomocí, které mu jsou

28 § 11 a 12 Stavovského předpisu kterým se stanoví postup při vyhlašování a organizaci

29 Tamtéž § 15

30 § 10 odst. 1 Exekučního řádu

31 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 67-71

32 ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. Civilní právo procesní s. 127

svěřeny. Vzhledem ke skutečnosti, že je soudní exekutor jmenován do místa obvodu příslušného okresního soudu, je tento výkon úzce svázán s místem výkonu činnosti. Soudní exekutor má možnost vybrat si adresu sídla exekutorského úřadu kdekoli na území města v němž má sídlo tento příslušný okresní soud. Sídlo exekutorského úřadu musí být podle § 2 stavovského předpisu Exekutorské komory České republiky ze dne 23. května 2002 kancelářského řádu při vchodu do budovy, ve které se nachází sídlo exekutorského úřadu, řádně označeno. Podle § 3 kancelářského řádu pak musí být při vchodu do kanceláře soudního exekutora umístěna informační tabule, jenž obsahuje údaje o úředních hodinách, informace pro veřejnost, informace, zda je soudní exekutor zastupován, případně, kdy je možné u soudního exekutora složit peníze v hotovosti a podmínky, za nichž je účastník, případně jeho zástupce oprávněn nahlížet do spisu. Soudní exekutor je dále podle § 4 kancelářského řádu povinen zřizovat úřední desku. Materiální základnu pro výkon exekuční činnosti, zejména kancelářské prostory a nutný inventář k zabezpečení chodu úřadu si soudní exekutor zajišťuje sám. Zároveň je oprávněn přijímat zaměstnance, rozhodovat o náplni jejich práce a jejich počtu. Ze zaměstnanců můžeme jmenovat např. exekutorského kandidáta, exekutorského koncipienta, které může exekutor zmocnit k provádění úkonů, které svěřuje soud např. soudci nebo vykonavatelí³³.

3.8. Razítko a průkaz exekutora

K identifikaci exekutora patří pečetidlo, úřední razítko a úřední průkaz. Úřední razítko, jež vydává Exekutorská komora soudnímu exekutorovi po jeho nástupu do funkce, je pořizováno na náklady daného soudního exekutora. V praxi jsou možné případy, kdy exekutor ke své činnosti používá více úředních razítek. Ve zmíněném případě je nutné, aby každé jednotlivé úřední razítko bylo opatřeno svým vlastním unikátním pořadovým číslem. Může nastat situace, kdy soudní exekutor o své razítko přijde. Taková ztráta, která vznikla ať z důvodu odcizení, zničení, poškození, ale i z důvodu ztráty, musí být neprodleně oznámena Exekutorské komoře. Aby soudnímu exekutorovi bylo Exekuční komorou na jeho náklady vydáno razítko nové, musí podat písemnou žádost. Úřední průkazy jsou vydány Exekutorskou komorou, a to jak soudnímu exekutorovi samotnému, tak i

33 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 72-3

jeho zaměstnancům na písemnou žádost. Podrobnosti související se služebními průkazy, jejich užíváním, ztrátou, odcizením, zničením, atd., upravuje stavovský předpis Prezidia Exekutorské komory ze dne 10. srpna 2004, kterým se stanoví pravidla pro zabezpečení služebních průkazů soudních exekutorů, exekutorských kandidátů, exekutorských koncipientů a dalších zaměstnanců soudního exekutora před ztrátou a zneužitím³⁴.

3.9. Zánik výkonu funkce soudního exekutora

Exekutorský úřad může dle § 15 odst. 1 exekučního řádu zaniknout z těchto důvodů. Soudní exekutor zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého, další možností je jeho odvolání, pozbytí státního občanství České republiky, omezení svéprávnosti, může zaniknout i v případě kárného opatření odvolání z exekutorského úřadu, dále pokud byl odsouzen za trestný čin k zákazu činnosti. Trestní odpovědností soudního exekutora se budu věnovat v samostatné kapitole.

*"Funkce exekutora zaniká ex lege smrtí exekutora"*³⁵. Smrtí soudního exekutora samozřejmě zaniká i výkon exekutorského úřadu, neboť smrtí ztrácí soudní exekutor právní osobnost. Další důvod v souvislosti s § 15 odst. 1 písm. b je, že byl v souladu se zákonem o zvláštních řízeních soudních, prohlášen za mrtvého pravomocným rozhodnutím soudu³⁶.

Dalším důvodem k zániku výkonu exekutorského úřadu je odvolání soudního exekutora. Toto odvolání je plně v kompetenci ministra spravedlnosti a přistoupí k němu zejména v případech, kdy soudní exekutor nepředloží smlouvu o pojištění odpovědnosti Exekutorské komoře nebo mu během výkonu funkce soudního exekutora toto pojištění zaniklo a neobnovil jej. Pro oba zmíněné případy platí lhůta třiceti dnů. Ministr exekutora odvolá v případě, že do tří měsíců od složení slibu nezačíná exekuční činnost v sídle exekutorského úřadu. Toto odvolání nebude možné, pokud měl soudní exekutor pro nezačínání činnosti závažné důvody. V případech soudních sporů mezi ministerstvem a soudním exekutorem, kdy je pravomocným rozhodnutím konstatováno, že exekutor již rok nevykonává svou činnost, může ministr přikročit k odvolání také.

Pozbytím státního občanství ČR soudnímu exekutorovi zaniká funkce

34 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 73

35 BALOUSOVÁ, Michaela. Zánik funkce exekutora v průběhu exekučního řízení., s. 41-43

36 § 54-58 Zákona o zvláštních řízeních soudních

taktéž, neboť jak bylo uvedeno, je na něj přenesen výkon státní moci a taková nemůže být svěřena cizímu státnímu příslušníkovi.

Soud také může rozhodnout v rámci tzv. řízení o svéprávnosti o omezení svéprávnosti soudního exekutora³⁷ a v takovém případě také dochází k zániku výkonu exekutorského úřadu.

Právní mocí rozhodnutí exekutorské komory o odvolání z exekutorského úřadu také zaniká výkon exekutorského úřadu. Zpravidla se jedná o velmi závažná úmyslná kárná provinění, která jsou uvedena ve stavovském předpisu, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů.

V trestně právní rovině zaniká výkon exekutorského úřadu právní mocí rozhodnutí trestního soudu, v němž uložil trest zákazu činnosti. V případech, kdy byl soudní exekutor odsouzen k výkonu trestu odnětí svobody, nastávají tytéž účinky. V takové situaci je logické, že by soudní exekutor těžko vykonával svou činnost z výkonu trestu odnětí svobody.

Vzhledem k již dříve uvedené skutečnosti, že výkon činnosti soudního exekutora lze pokládat za činnost exekutorského úřadu, je možné pozastavení této činnosti ode dne doručení rozhodnutí o odvolání. Pokud nastane tato skutečnost, dochází k situaci, kdy již soudní exekutor ani jeho zaměstnanci nemohou být pověřeni provedením exekuční činnosti. Toto není na újmu vyřizování běžných a pro exekutorský úřad životně důležitých provozních věcí, zejména ve vztazích vůči zaměstnancům, tzn. vyplácení mezd a jiné. Dále vedení úřadu ve vztahu k orgánům veřejné moci, a to zejména k finanční správě ve věcech daňových. Je zachováno plnění obchodních vztahů, např. závazků vůči dodavatelům kancelářských potřeb, dodavatelům energií a jiných obchodních vztahů.

Pokud tedy dojde k zániku funkce soudního exekutora, ministr spravedlnosti jmenuje jeho nástupce. V takovém případě na nástupce přechází veškerý obsah činnosti exekutora, který zastával funkci před ním. Na nástupce přecházejí veškeré písemnosti, veškeré finanční prostředky vedené na zvláštním účtu, exekučně zabavené věci a úschovy. Exekutor jehož, výkon exekučního úřadu zanikl, je povinen předat Komoře razítka, průkazy a pečetidla a v případě, že tak neučiní, může být i žalován. Aktivně legitimovanými pro podání žaloby jsou, kromě Exekutorské komory, i exekutor, na nějž přešel exekutorský úřad. Jmenovaný exekutor informuje účastníky řízení o převzetí spisů. V této věci je

37 § 34-43 Zákona o zvláštních řízeních soudních

jistě důležité zmínit, že oprávněného informuje nejen o předání spisů, ale že ho i poučí o možnosti žádat o změnu exekutora. Obdobným způsobem postupuje i v případě jeho jiné činnosti, kde také o převzetí účastníky vyrozumí. Existuje také možnost, aby exekutoři mezi sebou uzavřeli dohodu o podílu na odměně z nedokončených věcí, jejichž část prováděl původní exekutor. Pokud nedojde k uzavření takové dohody do dvou měsíců, rozhodne o podílech Prezidium Exekutorské komory³⁸.

3.10. Zastupování soudního exekutora

Tato úprava a její problematika je zakotvena v §§ 16–18 exekučního řádu, jejíž základy můžeme nalézt ve slovenské úpravě zákona č. 233/1995 Z.z.³⁹ a úpravy zastupování českého notářského řádu⁴⁰. Navzdory původním návrhům neobsahuje tato úprava náhradníka, se kterým se původně počítalo⁴¹.

Zástupce exekutora bývá ustanovován zejména v případech, kdy soudní exekutor není schopen z vážných důvodů vykonávat exekuční činnost a profesionálně úřad řídit z těchto důvodů. Zástupce má dle platné právní úpravy velmi rozsáhlé pravomoci, které jsou vázány na výkon exekuční činnosti, neboť po dobu trvání zastoupení platí omezení zastupovaného soudního exekutora k výkonu této části. Toto, jak již bylo uvedeno výše, neplatí pro výkon hospodářských a administrativně provozních činností, pokud jich je zastupovaný soudní exekutor schopen.

Soudní exekutor navrhuje zástupce Komoře a pokud tak neučiní do jednoho měsíce, ustanoví komora jeho zástupce sama. V případech pozastavení činnosti exekutorského úřadu, rozhodne Komora o ustanovení zástupce, a to bez návrhu. Důvody, které vedou k ustanovení zástupce jsme již blíže popsali v předchozí kapitole, stejně jako dohodu o podílu na odměně. Jedná se tedy o důvody upravené exekučním řádem v § 15 odst. 1.

Zástupcem soudního exekutora může být jmenován pouze jiný soudní

38 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.77-82

39 Celým názvem zákon č. 233/1995 Z. z. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov

40 Celým názvem zákon č. 358/1992 Sb., České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

41 PIMKOVÁ, Petra. Kritický pohled na úpravu zastupování soudních exekutorů – část první., s. 9-14

exekutor nebo exekutorský kandidát, který splňuje podmínky uvedené v § 9 exekučního řádu. Musí být samozřejmě i splněna podmínka pojištění, se kterou nebývá problém u zástupce jmenovaného z řad soudních exekutorů, ale takový problém může vzniknout v případě zastupování soudního exekutora exekutorským kandidátem, a ten je tedy povinen uzavřít pojistnou smlouvu pro případ zastupování exekutora. Existuje situace, kdy za škodu, kterou způsobí zastupující exekutorský kandidát při výkon exekutorské činnosti a dalších činností podle exekučního řádu, odpovídá stát. Tyto skutečnosti upravuje § 32 exekučního řádu a § 4 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu⁴². Za důležitou také pokládám úpravu zastupování soudního exekutora, z níž vyplývá, že zástupcem může být pouze exekutor nebo exekutorský kandidát, který teritoriálně spadá do obvodu příslušného okresního nebo krajského soudu, neboť je tato úprava, byť převzatá z notářského řádu nelogická, neboť současné znění exekučního řádu exekutorům umožňuje vykonávat svou činnost na území celé České republiky⁴³. Překážkou pro výkon zástupce v případě, že se jedná o exekutorského kandidáta, jsou tedy zánik právní osobnosti, omezení svéprávnosti, odsouzení za úmyslný trestný čin nebo trestný čin, jenž spáchal v rámci své exekuční činnosti, vyškrtnutím ze seznamu na vlastní žádost nebo v případech, kdy skončí jeho pracovní poměr u soudního exekutora. Další překážkou může být samozřejmě neuzavření pojistné smlouvy, o níž jsme hovořili dříve.

Zástupce může být změněn a v takovém případě se postupuje stejným, již výše popsaným, způsobem⁴⁴.

3.11. Zaměstnanci

Činnost soudního exekutora, kterou vykonává na základě exekučního řádu, nebývá obvykle vykonávána pouze jím, ale soudní exekutor ji vykonává i prostřednictvím svých zaměstnanců. Tito zaměstnanci vykonávají úkony na základě pověření, které jim exekutor vystaví písemně. Rozsah jejich činnosti vykonávají v souladu s exekučním řádem⁴⁵. Osobám, které nejsou zaměstnanci soudního exekutora, nemůže být svěřen výkon exekuční činnosti⁴⁶. V

42 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.86-87

43 PIMKOVÁ, Petra. pozn.34 s. 9-14

44 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.93-95

45 ULLRICH, Ladislav. Exekuční řízení. Komentované vzory podání. s. 3-4

46 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s 17-20

následujících kapitolách si podrobně rozebereme kategorie jednotlivých zaměstnanců, konstruovaných právní úpravou exekučního řádu. Tj. exekutorského koncipienta, exekutorského kandidáta, vykonavatele soudního exekutora a další zaměstnance.

3.11.1. Exekutorský koncipient

*"Exekutorským koncipientem je zaměstnanec soudního exekutora zapsaný v seznamu exekutorských koncipientů vedeném Exekutorskou komorou České republiky"*⁴⁷. Exekutorského koncipienta upravuje ustanovení § 19 exekučního řádu. Exekutorský koncipient je zapsán do tzv. seznamu koncipientů na základě návrhu soudního exekutora, který zasílá Exekutorské komoře. Podmínkou pro zápis do seznamu koncipientů je, že koncipient musí být v pracovně právním vztahu se soudním exekutorem. Na základě § 21 exekučního řádu má soudní exekutor pravomoc pověřit exekutorského koncipienta výkonem některých svých činností, avšak pouze v omezené míře. Exekutorský koncipient totiž nemůže být zmocněn k vydání exekučního příkazu, dále pak nemůže být dražebníkem nemovitých věcí nebo obchodního závodu. Také nemůže vydat rozhodnutí v exekuci prodejem nemovitých věcí nebo závodu, ani uvalit exekutorské zástavní právo⁴⁸. Dle etického kodexu musí exekutor exekutorského koncipienta vést ke získání znalostí a zkušeností, jenž jsou vyžadovány ke zdárnému složení exekutorské zkoušky a k výkonu jeho budoucí exekutorské činnosti. V rámci svého zaměstnání u soudního exekutora získá exekutorský koncipient potřebnou praxi a osvojí si stavovskou etiku. Exekutorský koncipient má právo, aby mu soudní exekutor u kterého vykonává zaměstnání exekutorského koncipienta, vydal potvrzení o délce této praxe, která je nutným předpokladem pro zdárné složení exekutorské zkoušky. Po celou dobu zaměstnání u exekutorského koncipienta náleží přiměřená mzda za odvedenou práci. Jak již bylo výše uvedeno soudní exekutor se stará o dostatečný profesní rozvoj koncipienta a o jeho další vzdělávání, zejména ve znalostech z oborů úzce souvisejících s exekuční činností. Exekutorská komora pořádá společné vzdělávání koncipientů, ve kterém získávají další potřebné znalosti a účastní se seminářů a jiných vzdělávacích akcí. V tomto

47 EXEKUTORSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Práva a povinnosti exekutorského koncipienta.

48 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Soudní exekuce. s. 51-52

vzdělávacím procesu získává kredity a je také povinen zpracovat odbornou práci z problematiky exekučního práva. Po celou dobu vzdělávacího procesu je také exekutorský koncipient povinen poskytovat právní rady v bezplatné právní poradně⁴⁹.

Exekutorský koncipient musí být zapsán do tzv. seznamu koncipientů, který vede Prezidium Exekutorské komory České republiky. Tento seznam je veřejný na internetových stránkách Komory a pravidelně je aktualizován. Exekutorského koncipienta navrhuje do seznamu soudní exekutor, s nímž je v pracovně právním vztahu. Podmínky pro zápis do tohoto seznamu jsou státní občanství a plná svéprávnost, vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě, bezúhonnost, již zmíněný pracovní poměr⁵⁰.

3.11.2. Exekutorský kandidát

Stejně jako v případě exekutorského koncipienta konstruuje zákon podmínky, za kterých se právník může stát exekutorským kandidátem. Exekutorský kandidát musí být ke dni zápisu do seznamu kandidátů zapsán v seznamu koncipientů. Zároveň je nutné, aby vykonával alespoň tříletou exekutorskou praxi. V neposlední řadě je důležité zmínit, že exekutorský kandidát musí složit exekutorskou zkoušku popsanou již dříve⁵¹. Exekutorský kandidát je osoba vykonávající právnickou profesi, jejíž cílem je stát se soudním exekutorem, avšak se dosud zdárně neúčastnila výběrového řízení a nesložila slib do rukou ministra. Kandidát může vykonávat veškerou exekuční činnost s výjimkou vydání exekučního příkazu v případě, že neuzavřel smlouvu o pojištění odpovědnosti. Stejně jako exekutorský koncipient je exekutorský kandidát vázán mlčenlivostí, jenž trvá i po skončení pracovního poměru.

3.11.3. Vykonavatel soudního exekutora

Další kategorií zaměstnanců, kterou připouští exekuční řád jsou vykonavatelé soudního exekutora. § 27 odst. 3 exekučního řádu stanoví podmínky

49 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.96-100

50 Tamtéž s. 100-105

51 Právnický slovník 3.vydání 2009 Fiala Josef Exekutorský kandidát.

pro výkon této funkce. Taková osoba musí být plně svéprávná, musí mít úplně střední vzdělání, být v pracovně právním poměru se soudním exekutorem alespoň šest měsíců a složit zkoušku vykonavatele soudního exekutora, kterou pořádá Exekutorská komora⁵². Pravomoci, které jsou vykonavateli soudního exekutora svěřeny, vyplývají z úpravy občanského soudního řádu a vyhlášky o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, vztahující se k soudnímu vykonavateli. Vykonavatel soudního exekutora je oprávněn provádět úkony na základě písemného pověření soudním exekutorem⁵³.

3.12. Odměna soudního exekutora

Jak již bylo zmíněno je v § 3 odst. 1 exekučního řádu uvedeno, že soudní exekutor vykonává exekuční a další činnost za úplatu. Právo soudního exekutora na odměnu za exekuční a další činnost je zakotveno v § 90 odst. 1 exekučního řádu. Ten stanoví, že kromě odměny náleží soudnímu exekutorovi i náhrada hotových výdajů, náhrada za ztrátu času a náhrada za doručení písemností. Dále je stanoveno, že v případech kdy je soudní exekutor povinen do státního rozpočtu odvádět daň z přidané hodnoty má nárok započíst ji do svých nákladů. Příslušná ustanovení exekučního řádu týkající se práva na odměnu soudního exekutora jsou podpořeny vyhláškou Ministerstva spravedlnosti č. 330/2001 Sb. o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem, dále jen vyhláška o odměně a náhradách soudního exekutora. v § 1 odst. 1. Skutečnost, že mj. odměna soudního exekutora je nákladem, vychází z ustanovení § 87 odst. 1 exekučního řádu, který taxativně uvádí jednotlivé druhy nákladů soudního exekutora. To, že je odměna soudního exekutora jedním z nákladů exekuce je důležité zejména proto, že exekuční řád v § 87 odst 3 stanovuje povinnost hradit vzniklé náklady exekuce osobě povinného.

Výše odměny soudního exekutora je stanovována podle vyhlášky o odměně a náhradách soudního exekutora a závisí na skutečnosti zda je exekuce vedena k vymožení povinnosti peněžité nebo je vedena k vymožení povinnosti nepeněžité. Výše odměny se procentuálně stanoví podle vymožené peněžité

52 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 52

53 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.120-127

částky a pro případy, kdy má být splněna jiná než peněžitá povinnost jsou obměny jednotlivě stanoveny ve vyhlášce o odměně a náhradách soudního exekutora.

Vyhláška o odměně a náhradách soudního exekutora stanovuje v § 6 jednotlivé procentuální sazby jimiž se vypočítává výše odměny v případech, kdy exekutor vymůže peněžitou povinnost. Pokud se jedná o částku do výše 3.000.000 Kč činí odměna soudního exekutora 15%. Pokud soudní exekutor vymáhá částku do 40.000.000 Kč činí jeho odměna 10% z přebývajících částky nad 3.000.000 Kč. Pokud je vymáhaná částka do 50.000.000 Kč činí jeho odměna 5% z přebývajících částky nad 40.000.000 Kč. V případech kdy je částka do 250.000.000 Kč činí jeho odměna 1% z přebývajících částky nad 50.000.000 Kč. V současné době je stanovena minimální odměna soudního exekutora stanovena ve výši 2.000 Kč. Před 31. březnem 2017 byla částka stanovena na 3.000 Kč a je celkem nepochopitelné, proč v dobách neustálého nárůstu provozních nákladů ve všech oborech lidské činnosti, činnost soudních exekutorů nevyjímaje, Ministerstvo spravedlnosti přikročilo k takto razantnímu snížení.

Pokud je soudní exekutor pověřen k vymožení jiné než peněžité částky je výše odměny stanovena pevnou sazbou. Pro příklad uvedu exekuci vyklizením kde je tato částka stanovena na 10.000 Kč za každou vyklizenou nemovitost, stavbu, byt nebo místnost.

4. Postavení soudního exekutora při další činnosti

Další činnost soudního exekutora představuje poměrně rozsáhlý úsek jeho činnosti. V rámci této činnosti je soudní exekutor oprávněn poskytovat právní pomoc účastníkům řízení, tedy oprávněnému a povinnému. Sepisovat exekutorské zápisy, jenž představují oblast, která by mohla být perspektivní, avšak byla v uplynulých letech spíše omezována. Dále pak může soudní exekutor provádět autorizované konverze dokumentů, přijímat peníze, listiny a jiné movité věci do úschovy. Získal také oprávnění sepisovat insolvenční návrhy a jako odborník může provádět dobrovolné dražby movitých i nemovitých věcí. Všechny zmíněné činnosti budou důkladně rozebrány v následujících kapitolách.

4.1. Poskytování právní pomoci

Soudní exekutor může účastníkům řízení, tedy oprávněnému a povinnému, poskytovat právní pomoc související s jeho exekuční činností. Právní pomoc, která je poskytována soudním exekutorem se vztahuje pouze na výše vymezenou situaci, neboť není oprávněn ji poskytovat v rámci nalézacího řízení. V souvislosti s exekučním titulem poskytuje právní pomoc již před nabytím jeho právní moci, tedy již v době vydání rozhodnutí, které je exekučním titulem. Než je exekutor pověřen výkonem rozhodnutí může právní pomoc spočívat také ve zjišťování zejména majetkových poměrů povinného. Soudní exekutor se takto může připravit na výkon exekuční činnosti v souvislosti s exekučním titulem, o němž lze předpokládat, že o ní bude rozhodovat a vykonávat ji. Zjišťování, které takto provádí, činí zejména z veřejně dostupných informačních systémů a spočívají ve vyhodnocení případného dalšího postupu. Toto neplatí pro rejstříky, které soudní exekutor smí využít pouze v případech souvisejících s jeho exekuční činností vymezenou v § 33 a § 33a⁵⁴.

4.2. Sepisování exekutorských zápisů

Exekutorské zápisy představují asi nejdůležitější oblast další činnosti soudních exekutorů. Exekučním řádem byla soudním exekutorům svěřena možnost vykonávat činnost, která dosud náležela pouze notářům. Tuto úpravu můžeme nalézt v ustanovení §§ 77–86 exekučního řádu. Novelou, jež byla provedena zákonem č. 396/2012 byla v této oblasti odňata soudním exekutorům významná část této oblasti, z níž za nejdůležitější můžeme považovat možnost sepisování exekutorských zápisů s přímou vykonatelností. Jak již z kontextu vyplývá, tuto možnost v současné době zákon svěřuje pouze notářům, kdy kvalita jejich zápisů často neobstojí v rámci soudního řízení. Domnívám se, že svěřit tuto pravomoc exekutorům bylo logické, neboť vzhledem ke skutečnosti, že tyto zápisy častokrát vykonávali a uvědomovali si dobře veškeré náležitosti, jenž by takový zápis měl obsahovat. Dále je nutné konstatovat, že touto novelou byli nejen omezeni soudní exekutoři, ale byli jí poškozeni i věřitelé, kteří tuto možnost, jenž jim dával exekuční řád často využívali a tuto možnost takto přišli.

54 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.548

V současné době tedy zrušením §78, §§80-85 exekučního řádu zůstala soudním exekutorům možnost sepisovat pouze tzv. zápisy osvědčující děje a stavy věcí. Tento instrument nachází uplatnění jako důkaz, a to zejména v nalézacích řízeních. Význam tohoto instrumentu spočívá v tom, že v případě, že je v rámci řízení užít, nestačí pouhé formální popření pravdivosti protistranou a tím existence důkazní povinnosti na straně osoby, která skutečnost tvrdí, ale důkazní povinnost přechází právě na protistranu, neboť takový zápis má váhu veřejné listiny. Soudní exekutor může zmocnit exekutorského koncipienta nebo exekutorského kandidáta sepsáním tohoto zápisu⁵⁵.

Ustanovení § 77 exekučního řádu v podstatě přejímá úpravu notářského řádu⁵⁶. Aby mohl soudní exekutor přistoupit k sepsání zápisu osvědčujícího děje a stavy věcí je nutné, aby tento mohl být použit jako důkaz před soudem, dále musí zde být žádost účastníka a také je podmínkou, aby byl exekutor osobně přítomen. Tato přítomnost je vyžadována zejména proto, aby stav svými smysly pojal a do zápisu je zachytil⁵⁷. Podle § 74 odst. 3 exekučního řádu může soudní exekutor odmítnout provést úkon pouze pro rozpor se zákonem, podjatost a střet zájmů.

4.3. Provádění autorizované konverze dokumentů

Účinností zákona 300/2008 Sb., o elektronických úkonech, byl do českého právního řádu zaveden institut autorizované konverze dokumentů. Pravomoc provádět tuto činnost svěřil zmíněný zákon i soudním exekutorům⁵⁸. V praxi se jedná o převedení listinného dokumentu do elektronické podoby s ověřovací doložkou nebo naopak převedení elektronického dokumentu na listinný dokument, opět s ověřovací doložkou podle § 22 zákona o elektronických úkonech. Dokument, který soudní exekutor vytvoří v rámci své další činnosti má v podstatě stejnou právní váhu jako úředně ověřená kopie tohoto dokumentu. Při konverzi elektronického dokumentu do listinné podoby soudní exekutor ověřuje platnost kvalifikovaného certifikátu se zaručeným elektronickým podpisem (značkou), platnost zaručeného elektronického podpisu, časového razítka označeného v datové zprávě nebo platnost uznávané elektronické značky.

55 ŠTIKA, Martin. Exekutorské zápisy pohledem současné právní úpravy.

56 § 72 odst. 1 písm. g a § 79 odst. 2 Notářského řádu

57 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.573-577

58 ŠTĚDRŇ, Bohumír, PROKEŠ, Josef. Autorizovaná konverze dokumentů., s. 3

Po provedení konverze připojí ověřovací doložku. Při konverzi listinného dokumentu do elektronické podoby opatří exekutor elektronický dokument uznávanou elektronickou značkou, elektronickým podpisem s platným časovým razítkem⁵⁹. Podle platné úpravy nelze provádět konverzi osobních průkazů, cenných papírů, geometrických plánů, zvukových záznamů nebo dokumentů, které nespĺňují stanovené technické náležitosti⁶⁰.

4.4. Přijímání peněz, listin nebo jiných movitých věcí do úschovy

Soudní exekutor přijímá peníze, listiny nebo jiné movité věci do úschovy na žádost účastníků řízení v souvislosti se zřízením vkladu na katastrálním úřadu nebo v souvislosti s rozhodčím řízením. Úschovu lze realizovat pouze v souvislosti s procedurou rozhodování o právech a povinnostech před orgánem veřejné moci nebo s procedurou vedenou osobou, která je dle právního řádu k tomu určená. Úschovy lze realizovat zejména v souvislosti s řízením soudním, správním nebo rozhodčím⁶¹.

4.5. Sepisování insolvenčních návrhů

Insolvenční návrh smí sepsat pouze osoby s potřebnou odborností, tedy s právním nebo ekonomickým vzděláním. Např. advokát, notář, soudní exekutor nebo insolvenční správce nebo též insolvenční zákon připouští sepsání insolvenčního návrhu právnickou osobou, která získá akreditaci na poskytování služeb souvisejících s insolvenčními Ministerstvem spravedlnosti. Důležitým aspektem ve vztahu k soudnímu exekutorovi je situace, kdy soudní exekutor nemůže sepsat insolvenční návrh dlužníkovi nebo jeho manželovi či manželce⁶². Domnívám se, že je tato právní úprava rozumná zejména z hlediska střetu zájmů, do kterého by se soudní exekutor snadno mohl dostat.

59 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.549

60 § 24 odst. 5 Zákona o elektronických úkonech

61 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 552-553

62 HÁSOVÁ, Jiřina, ERBSOVÁ, Hana, KUBÁLEK, Jan, MORAVEC, Tomáš, SMRČKA, Luboš, ŠMEJKAL, Viktor, TARANDA, Petr, ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. Insolvenční zákon. 3. vydání., s.1396-1406

4.6. Provedení dobrovolné dražby movitých i nemovitých věcí

Soudní exekutor má možnost zpeněžit majetek i osobě, která není povinným v rámci exekučního řízení a na jeho návrh, tedy na návrh vlastníka nebo osoby, která je oprávněná s věcí disponovat, může provést tzv. dobrovolnou dražbu. Dobrovolná dražba je upravena v § 76 exekučního řádu a řídí se dle ustanovení exekučního řádu a občanského soudního řádu, nikoli dle zákona o veřejných dražbách⁶³. Osoby oprávněné s věcí disponovat jsou zejména insolvenční správce, zástavní věřitel, notář a mohou jimi být orgány veřejné moci. Asi nejdůležitější kategorií jsou v tomto smyslu insolvenční správci, neboť právě novela insolvenčního práva provedena zákonem č. 64/2017 Sb., která umožnila exekutorům sepisování insolvenčních návrhů, odstranila i pochybnosti zda soudní exekutor může zpeněžovat majetek na návrh insolvenčního správce⁶⁴. Pro dobrovolnou dražbu prováděnou soudním exekutorem je důležitá její dobrovolnost, na rozdíl od výkonu rozhodnutí.

5. Dohled nad činností soudního exekutora

Výkon dohledu nad soudními exekutory vykonávají v České republice Ministerstvo spravedlnosti, Exekutorská komora a po novele provedené zákonem č. 183/2009 Sb. i předsedové okresních soudů. Zásadní rozdíl v dohledových pravomocích těchto institucí spočívá hlavně v tom, že Ministerstvo spravedlnosti a předsedové okresních soudů jsou oprávněni dohlížet pouze na tu část činnosti soudního exekutora, která úzce souvisí s mocí, kterou na něj delegoval stát. Mezi tím Exekutorská komora je oprávněna provádět dohled nad touto činností v celé její šíři⁶⁵.

5.1. Exekutorská komora jako orgán dozoru

Dle § 8 stavovského předpisu o kontrolní komisi spočívá kontrolní činnost kontrolní komise v kontrole spisů, listin a evidenčních pomůcek exekutora.

63 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.556-558

64 KOCINEC, Jaroslav. Zpeněžování majetkové podstaty soudním exekutorem v rámci insolvenčního řízení.

65 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 24

Komise dále kontroluje soulad postupů soudního exekutora s právními předpisy při výkonu exekuční a další činnosti a v neposlední řadě komise dbá na případné průtahy v exekučním řízení. Soudní exekutor je povinen členům komise umožnit přístup do prostor exekučního úřadu a poskytnout všechny dokumenty, které si vyžádají. Ze všech materiálů mají členové komise právo pořizovat opisy, výpisy a kopie. Zároveň je komise oprávněna zkoumat nakládání s prostředky na zvláštním účtu. Soudní exekutor může být komisí požádán o podání vysvětlení ať již písemné nebo ústní související s kontrolní činností, kterou v jeho exekutorském úřadě vykonávají. V případě, že komise potřebuje informace ke své kontrolní činnosti, má právo kontrolovaného soudního exekutora předvolat. Naproti tomu §8 stavovského předpisu o kontrolní komisi chrání soudního exekutora před nepřiměřeným zásahem kontrolní komise, neboť §8 v odstavci 4 zakazuje zásah kontrolní komise do nezávislosti soudního exekutora. Členové kontrolní komise jsou samozřejmě vázáni mlčenlivostí o skutečnostech, které se při výkonu kontrolní činnosti dověděli. Počet kontrolovaných úřadů a jejich výběr komise vykonává podle rozvrhu práce. Komise může provést kontrolu na základě podnětu stěžovatelů⁶⁶.

5.2. Stát jako orgán dozoru

Státní dohled nad exekuční a další činností soudního exekutora vykonává dle exekučního řádu Ministerstvo spravedlnosti. Prověřuje zákonnost postupu soudního exekutora, dodržování kancelářského řádu a plynulost a délku exekučního řízení. Dohled, který vykonává Ministerstvo spravedlnosti nad soudními exekutory, tvoří zejména činnosti, které dále uvedu. Jedná se o pravidelné kontroly, které ministerstvo provádí, dále o nahlížení do spisů, listin a evidenčních pomůcek soudního exekutora a v případě nutnosti si z nich pořídít výpisy a kopie. Ministerstvo je také oprávněno požadovat vyjádření soudního exekutora k věcem, jenž souvisí s jeho kontrolní činností. V případech, kdy nestačí nebo by bylo naopak nadbytečné, požádá ministerstvo o ústní vysvětlení soudního exekutora nebo jeho zaměstnance. Kontroloři ministerstva spravedlnosti mají oprávnění vstupovat do prostor exekutorského úřadu, avšak za předpokladu,

66 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 28

že předem soudního exekutora nebo jeho zástupce uvědomí⁶⁷. Zásadní rozdíl kontroly Ministerstva spravedlnosti a kontroly Exekutorské komory spočívá v tom, že Ministerstvo spravedlnosti se smí zaměřovat pouze na činnost, která souvisí s mocí státu delegovanou na soudního exekutora. Toto platí i pro kontrolu předsedou okresního soudu, kterou rozeberu v další kapitole⁶⁸.

5.2. Soud jako orgán dozoru

Novela provedená zákonem č. 183/2009 Sb. byl výrazně posílen dohled nad činností soudních exekutorů. Uzákonění dohledu, který vykonávají předsedové okresních soudů bylo nutné zejména z důvodu stále zvyšujícího se počtu exekucí, neboť dosavadní mechanismus kontroly přestal být dostačující. Příslušnou osobou kontroly je předseda okresního soudu, v jehož obvodu soudní exekutor vykonává exekuční činnost. Předseda okresního soudu pověřuje soudce i jiné zaměstnance soudu ke shromažďování informací vztahujících se ke konkrétní exekuční činnosti. Tedy k dosavadní praxi a postupům příslušného soudního exekutora. Dále je předseda okresního soudu oprávněn vyžádat si veškeré spisy, listiny i evidenční pomůcky, se kterými v souvislosti s exekuční činností disponuje exekuční úřad nebo do nich nahlížet. Zahájit kontrolu lze i na podněty právnických a fyzických osob a pokud není podání anonymní, tak na ně písemně odpoví či se stěžovatelem pohovoří⁶⁹. Norma, která upravuje kontrolní činnosti prováděné předsedy okresních soudů je instrukce Ministerstva spravedlnosti⁷⁰.

O situaci, která nastala po přijetí novely v oblasti soudní kontroly soudních exekutorů můžeme říci, že ze strany okresních soudů byla přijata s rozpaky. I když novela vytvořila podmínky, za kterých mohli předsedové okresních soudů provádět kontroly v rozsahu srovnatelném s kompetencí Ministerstva spravedlnosti, předsedové okresních soudů jich nevyužívali a kontroly neprováděli. V konečném důsledku museli být přinuceni ke kontrolám až pokyny předsedů krajských soudů⁷¹.

67 § 7 odst. 1-4 Exekučního řádu

68 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 25

69 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 30,31

70 10/2013 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 28.2.2013, č.j. 8/2011- OSD-ORGS/20

71 TOMAN, Antonín. Když se dohled bere vážně aneb jak je důležité mít předsedy soudů., s.26

6. Odpovědnost soudního exekutora

Vzhledem k tomu, že stát soudnímu exekutorovi svěřil své významné výsostné pravomoci a mimo to mu propůjčil postavení úřední osoby (dříve veřejný činitel), je na soudního exekutora kladena daleko větší míra odpovědnosti, než je tomu v případě osob, které nevykonávají delegovanou veřejnou pravomoc. V této kapitole budou různé druhy odpovědností, jež soudní exekutor má alespoň rámcově rozebrány.

6.1. Odpovědnost za újmu

Ustanovení exekučního řádu, které upravuje odpovědnost exekutora za újmu, kterou může způsobit při výkonu činnosti on nebo jeho zaměstnanci nalezneme v hlavě třetí v § 32 exekučního řádu. Tato odpovědnost je zde pojata jako odpovědnost objektivní, tzn. existuje bez ohledu na zavinění. Z tohoto důvodu i za újmu, kterou způsobí zaměstnanci soudního exekutora, odpovídá vůči poškozenému sám soudní exekutor⁷². Jedná se o objektivní odpovědnost s liberačním důvodem, neboť v § 32 odstavci 2 exekučního řádu se může exekutor odvolat na skutečnost, že i při vynaložení veškerého úsilí nemohl zabránit následkům. Ve vztahu k odpovědnosti za újmu způsobenou soudním exekutorem je důležité zmínit předpoklady za nichž újma vznikla. Aby taková odpovědnost vůbec vznikla, je důležité, aby ze strany soudního exekutora došlo k porušení právních předpisů, a to zejména exekučního řádu. Jedná se tedy o situaci, kdy soudní exekutor v rámci své činnosti normy právního řádu porušil. Dalším předpokladem je, že k újmě poškozeného vůbec došlo, že je tato ať majetková nebo nemajetková vyčíslitelná v penězích a lze ji nahradit. Třetím předpokladem je existence příčinné souvislosti mezi porušením zákona a vzniklou újmou. Čtvrtým předpokladem je, že zde neexistují liberační důvody uvedené v § 32 odst. 2 exekučního řádu. Náhrada újmy uvedením v předešlý stav není možná, neboť ji vylučuje § 57 exekučního řádu. Může být nahrazena pouze v penězích. Pokud újmu způsobí poškozenému zaměstnanci soudního exekutora, odpovídají za újmu exekutorovi dle ustanovení zákoníku práce⁷³. Jak jsme již uvedli v jedné z

72 C. H. BECK. Exekutor nese objektivní zodpovědnost i za své zaměstnance.

73 § 250-264 Zákoníku práce

předchozích kapitol, je exekutor povinen uzavřít pojištění odpovědnosti za újmu⁷⁴.

Právo na náhradu újmy způsobené nesprávným postupem soudního exekutora jako fyzické osoby, kterou stát pověřil výkonem moci, lze nalézt již v Listině základních práv a svobod, jenž je součástí Ústavy ČR. "*Každý má právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem. Podmínky a podrobnosti upravuje zákon.*"⁷⁵. Vzhledem k tomu, že pravomoci soudního exekutora mu byly svěřeny státem, existuje zde odpovědnost státu za újmu způsobenou nesprávným úředním postupem. Dle § 4 zákona o odpovědnosti za škodu stát nese odpovědnost za činnost soudního exekutora v oblasti jeho exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu, tedy v oblasti kde soudní exekutor vykonává státní moc. I když zde stát nese odpovědnost za fyzickou osobu vykonávající jeho přenesené pravomoci podobně jako například v případě notářů nebo veřejné strážže, je judikován odlišný režim v případech soudních exekutorů. Rozhodnutí nejvyššího soudu č. 25 Cdo 970/2006 konstatuje, že „za škodu způsobenou exekutorem při výkonu veřejné moci přenesené na něj zákonem odpovídá vedle státu též exekutor sám za podmínek § 32 zákona č. 120/2001Sb.“⁷⁶. Z toho vyplývá, že poškozený je souběžně aktivně legitimován k podání žalob jak na Ministerstvo spravedlnosti, tak na soudního exekutora. Nebo na kohokoli z nich. Výklad nejvyššího soudu je v případech soudního exekutora odlišný od obecně přijímaného výkladu vztahujícího se k notářům. I když nejvyšší soud zastává názor, že jeho výklad přispívá ke zvýšení ochrany poškozeného, může dojít k přesnému opaku, neboť například v situaci, kdy žaluje soudního exekutora a nežaluje stát, může dojít dříve než bude ukončeno toto řízení k zmeškání lhůt stanovených v zákonech o odpovědnosti za škodu a vzhledem k existenci liberačních důvodů v § 32 odst. 2 exekučního řádu může ztratit poškozený možnost získat zadostiučinění⁷⁷.

74 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.146-151

75 čl. 36 odst. 3 a 4 Listiny základních práv a svobod

76 Rozsudek nejvyššího soudu ze dne 30.7.2008 sp.zn.25 Cdo 970/2006

77 MAISNEROVÁ, Barbora. Odpovědnost za škodu způsobenou soudním exekutorem. s. 32-35

6.2. Kárná odpovědnost

Exekutor je kárně odpovědný za kárné provinění, kterého se může dopustit při výkonu exekuční činnosti. Existují dva druhy kárných deliktů. Kárný delikt a závažný kárný delikt. Současná právní úprava stanovuje v odst. 2 a 4 §116 exekučního řádu že, „*kárným deliktem je porušení povinností exekutora, kandidáta nebo koncipienta stanovených právním nebo stavovským předpisem, anebo usnesením Komory, jednání, jímž exekutor narušuje důstojnost exekutorského povolání nebo ohrožuje důvěru v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti, případně odborný výkon další činnosti, nebo jednání, jímž kandidát nebo koncipient narušuje důstojnost exekutorského povolání nebo ohrožuje důvěru v odborný výkon činnosti exekutora*“⁷⁸ a že „*za kárný delikt exekutora se považuje i porušení povinností stanovených právním nebo stavovským předpisem, anebo usnesením Komory, nebo jednání, jímž se narušuje důstojnost exekutorského povolání nebo ohrožuje důvěra v nezávislý, nestranný, odborný a spravedlivý výkon exekuční činnosti, případně odborný výkon další činnosti, dopustil-li se jich zaměstnanec exekutora.*“⁷⁹. Jazykově stejně jsou vymezeny i závažné kárné delikty uvedené §116 odst. 3 a 5 exekučního řádu. Posouzení, zda se jedná o kárný delikt nebo o závažný kárný delikt je odvislé individuálně od daného případu a je posuzováno příslušným orgánem. Po novele provedené zákonem č. 183/2009 Sb. je ve věcech soudních exekutorů příslušný Nejvyšší správní soud na základě zákona č. 7/2002 Sb.⁸⁰

Ve vztahu k soudnímu exekutorovi zná § 116 v odst. 6 exekučního řádu tyto druhy sankcí za kárný delikt: písemné napomenutí, veřejné napomenutí, soudnímu exekutorovi může být uložena i peněžitá pokuta do výše až 2 500 000 Kč a nejzávažnějším případem je možné přikročit i k odvolání soudního exekutora z funkce. Jiná situace nastává v případě, kdy je soudní exekutor postihován za závažný kárný delikt, neboť v tomto případě lze soudnímu exekutorovi udělit peněžní pokutu v rozsahu od 50 000 Kč do 5 000 000 Kč. Za kárný delikt lze udělit písemné nebo veřejné napomenutí s peněžní pokutou současně, avšak v případě závažného kárného deliktu spolu s peněžní pokutou pouze veřejné napomenutí. V

⁷⁸ §116 odst. 2 Exekučního řádu

⁷⁹ Tamtéž §116 odst. 4

⁸⁰ Celým názvem Zákon č. 7/2002 Sb. o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

případě veřejného napomenutí je exekutor povinen tuto skutečnost zveřejnit v celostátním tisku a na vlastní náklady. Důležitým aspektem při udělení sankce soudnímu exekutorovi je skutečnost, zda se jedná o první kárný delikt, či se deliktu dopustil soudní exekutor již dříve. Opatření odvolání soudního exekutora z exekutorského úřadu je další z možností trestu za kárný delikt. Aby soudní exekutor mohl být odvolán musí být splněna podmínka § 116 odst. 12 exekučního řádu, tedy že byl v období posledních pěti let třikrát pravomocně uznán vinným ze závažného kárného deliktu. Udělením tohoto opatření nastává situace, kdy osoba přestala být soudním exekutorem a nemůže se po dobu příštích pěti let soudním exekutorem stát.

Peněžní pokuty, které jsou soudním exekutorům udělovány jsou dnes dle platné soudní úpravy příjmem státního rozpočtu. Promlčecí lhůta odpovědnosti soudního exekutora za kárný delikt činí tři léta. Zákon připouští také liberační důvod, kdy by exekutor provedl opatření, která se dá po něm spravedlivě požadovat při řízení exekutorského úřadu.

Jak již bylo výše uvedeno novelou č. 183/2009 Sb., byla přenesena zásadní pravomoc Exekutorské komory do působnosti Nejvyššího správního soudu. Přenos pravomoci, díky které mohla Exekutorská komora účinně ovlivňovat disciplínu svých členů nemá v našem právním řádu obdoby. Takové neúčelné odnětí zásadní pravomoci profesní samosprávě a její přenos na Nejvyšší správní soud se jeví jako nekoncepční⁸¹. Profese soudního exekutora vykazuje spíše známky obdobné jako vykazuje právnická profese notářů a nalezneme jen velmi málo podobností se státními zástupci. I když jisté spojnice s profesí soudců bychom jistě našli.

6.3. Trestně právní odpovědnost

Soudní exekutor, jako úřední osoba (dříve též veřejný činitel), nejen že požívá zvýšené ochrany podle § 127 trestního zákoníku, ale jako úřední osoba se může během výkonu exekuční činnosti dopustit zejména trestních činů, kterých se může dopustit pouze úřední osoba a také se může dopustit trestních činů, jenž jsou přísněji posuzovány. Soudní exekutor, jako úřední osoba může naplnit skutkové

⁸¹ ROZTOČIL, Aleš. Peripetie vývoje právní úpravy kárného řízení ve věcech soudních exekutorů. s. 3-4

podstaty trestních činů, které se k ní vážou. Jedná se o trestné činy uvedené v §§329–333 trestního zákoníku. Tedy zneužití pravomoci úřední osoby, maření úkolu úřední osoby z nedbalosti, přijetí úplatku, podplácení a nepřímého úplatkářství. Některé trestné činy mohou být přísněji posuzovány, pokud se jich dopustí úřední osoba. Jedná se zejména o trestný čin poškození cizích práv, pletichy při veřejné dražbě, porušení tajemství dopravovaných zpráv, ale i mučení a jiné nelidské a kruté zacházení⁸².

7. Samospráva soudních exekutorů

Přijetím exekučního řádu a vznikem nové právnické profese soudních exekutorů v České republice byl přijat i požadavek na založení jejich stavovské samosprávy. Tato samospráva vznikla z důvodu potřeby této existence i u jiných profesních samospráv, jako například u advokátů, neboť taková organizace přispívá nejen k větší ochraně svých členů, ale i ke sdílení zkušeností a informací souvisejících s jejich činností, je schopna jménem daného stavu vystupovat důstojně směrem k veřejnosti a tím stav i reprezentovat. Tyto samosprávy bývají zakládány na demokratických principech, a proto má každý člen právo ovlivňovat dění v dané komoře. Profesní komory častokrát bývají také nadány pravomocemi, kterými mohou své členy s nedostatečnou disciplínou vést a tím zachovávat nejen kladný obraz svého povolání v očích veřejnosti

7.1. Exekutorská komora České republiky

S účinností ke dni 1. května 2001 byla exekučním řádem vytvořena i Exekutorská komora České republiky. V časovém období mezi 1. květnem 2001 a 30. říjnem 2001 vykonávalo prozatimně činnost Exekutorské komory Ministerstvo spravedlnosti. Poté, co ministr spravedlnosti jmenoval soudní exekutory a sněm soudních exekutorů se stal již usnášeníschopným, zvolili si soudní exekutoři ze svých řad orgány Exekutorské komory České republiky. Tedy Prezidium, revizní komisi, kárnou komisi a zkušební komisi⁸³.

Samosprávná stavovská organizace, jež sdružuje všechny soudní

82 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 4 -5

83 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 669-670

exekutory, má sídlo v Praze a Prezidium na základě své pravomoci, vyplývající z § 19 organizačního řádu⁸⁴, zřídilo také regionální středisko Komory v Brně. Exekutorská komora vede také seznamy soudních exekutorů, exekutorských kandidátů a exekutorských koncipientů, o nichž jsem se již v práci zmiňoval. Soudní exekutor se stává členem exekutorské komory až okamžikem, kdy je ministrem spravedlnosti na základě složení svého slibu jmenován do funkce. Toto členství může zaniknout zejména z důvodu ztráty právní osobnosti, tedy smrtí nebo prohlášením za mrtvého podle zvláštních řízení soudních. Další důvody, za nichž zaniká soudnímu exekutorovi oprávnění k výkonu funkce jsem již v práci rozebíral. Exekutorská komora je z hlediska právního postavení považována za právnickou osobu. Příjmy Exekutorské komory jsou tvořeny zejména příspěvky a dary, ale také jinými příjmy. Výše členských příspěvků, kterou jsou soudní exekutoři povinni platit, je stanovována sněmem exekutorů⁸⁵.

Postavení soudního exekutora v rámci Komory, tedy jeho práva a povinnosti, upravuje ustanovení §§ 4 a 5 organizačního řádu. Soudní exekutor, jako člen komory, má zejména právo účastnit se rozhodovacího procesu na sněmu exekutorů a tím zásadně ovlivňovat další směřování Exekutorské komory. Z tohoto práva vyplývá možnost soudního exekutora požívat aktivní i pasivní volební právo na sněmu soudních exekutorů. Soudní exekutor dále požívá ochrany a práva na pomoc Exekutorskou komorou při sporech vyplývajících z jeho činnosti, a to jak exekuční, tak i jiné činnosti v případech sporů mezi soudními exekutory, mezi exekutory a orgány veřejné moci a nebo v případech sporů mezi soudními exekutory a dalšími třetími osobami. Exekutorská komora organizuje také vzdělávací akce zaměřené na další vzdělávání a rozvoj soudních exekutorů, a proto má soudní exekutor právo účastnit se těchto akcí. Podmínky, za kterých se soudní exekutor může těchto akcí účastnit, stanoví Exekutorská komora. Dále má exekutor právo podávat návrhy, připomínky a stížnosti, které se vážou k činnosti Exekutorské komory. Exekutorská komora má podle organizačního řádu povinnost takové podněty vyřídit v přiměřené lhůtě a seznámit soudního exekutora s jejich výstupy. Dalším důležitým právem, zejména v ekonomické oblasti, je pro soudního exekutora účast na pojištění sjednávané Exekutorskou komorou, neboť vzhledem k množství uzavíraných smluv prostřednictvím

84 Celým názvem Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 6. prosince 2001, organizační řád

85 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 313

Exekutorské komory, získá výrazně lepší podmínky⁸⁶. S členstvím soudního exekutora v Exekutorské komoře jsou spojena nejen práva, ale i povinnosti. Soudní exekutor je jako člen povinen platit příspěvky, jejichž výše je stanovena na sněmu soudních exekutorů. Vzhledem k exponovanosti právnické profese soudního exekutora je samozřejmé, že soudní exekutor dbá na důstojnost a čest stavu, a to i když nevykonává exekuční nebo jinou činnost. Z administrativně technického hlediska je důležité, aby soudní exekutor v co možná nejkratší době a formálně správným způsobem oznamoval Exekutorské komoře veškeré změny, vztahující se jak k jeho osobě, tak i jeho exekutorskému úřadu. Dále musí klást soudní exekutor důraz na naplnění svých dalších povinností, ať mu vyplývají nejen ze zákona, ale i ze stavovských předpisů⁸⁷.

Stejně jako jiné profesní samosprávy, tak i Exekutorská komora plní zásadní funkce, vztahující se k činnosti jejich členů. Tyto funkce Exekutorské komory definuje organizační řád v § 3. Exekutorská komora je zejména povinna ochraňovat zájmy soudních exekutorů a dbát, aby byla ve všech ohledech zachována důstojnost a čest jejich stavu. Ve vztahu k orgánům veřejné moci, jenž vykonávají dohled nad exekuční a jinou činností soudních exekutorů, je povinna jim poskytovat veškerou potřebnou součinnost. V případech, kdy mělo dojít ze strany soudních exekutorů k porušení norem, které se vážou k výkonu jejich funkce nebo v případech, kdy soudní exekutor měl ohrozit důstojnost povolání, vyřídí Exekutorská komora podnět, na jehož základě se o této domnělé skutečnosti dověděla. Jak jsem již dříve naznačil, provádí Exekutorská komora tzv. smírčí řízení v případech, kdyby vyvstal spor mezi členy Komory a tento spor vyřeší. Toto smírčí řízení se může ovšem týkat pouze případů, kdy spor mezi soudními exekutory je vázán na jejich exekuční a jinou činnost, spojenou s výkonem funkce soudního exekutora. Exekutorská komora na sněmu exekutorů přijímá rozhodnutí vztahující se k ekonomické stránce jejího chodu. V takových případech je na sněmu soudních exekutorů přijat rozpočet, jímž se chod řídí a členové si zde určí výši příspěvků a odvodů do fondů. Exekutorská komora se dále stará o rozvoj svých členů, a to zejména tím, jak již bylo výše uvedeno, že organizuje vzdělávací akce a tím přispívá k dalšímu rozvoji celé profese. Nezanedbatelnou funkcí Exekutorské komory je pěstování dobrých vztahů se

86 § 4 Organizačního řádu

87 § 5 Organizačního řádu

zahraničím, a to zejména v oblasti právě exekuční a jiné činnosti. To znamená nejen ve vztahu k evropským stavovským organizacím, ale i k obdobným institucím celého světa. Asi nejdůležitější mezinárodní organizací, jejíž je Exekutorská komora České republiky členem, je Mezinárodní unie soudních exekutorů se sídlem ve Francii. Exekutorská komora také nemalým způsobem přispívá ke sjednocování právní úpravy exekuční činnosti v zemích Evropské unie a pěstování vzájemných vztahů s exekutory i soudními vykonavateli v zemích Evropské unie. Na národní úrovni Exekutorská komora vyvíjí maximální možnou snahu o sjednocení praxe výkonu exekuční a jiné činnosti soudních exekutorů. V neposlední řadě je Exekutorská komora povinna dbát na přísné dodržování zásad etického kodexu⁸⁸.

Exekutorská komora má také rozsáhlé pravomoci vyplývající z exekučního řádu. Je to zejména dohled, který provádí nad činností soudního exekutora tím, že kontroluje spisy, listiny a evidenční pomůcky a může si z nich pořizovat výpisy a kopie. Exekutorská komora také zjišťuje zda soudní exekutor vykonává exekuční i jinou činnost v souladu se zákonem a dbá, aby nebylo neúměrně prodlužováno exekuční řízení. Exekutorská komora také navrhuje ministrovi spravedlnosti exekutory, kteří mají být jmenováni a má možnost ustanovit soudnímu exekutorovi zástupce, případně určit výši odměny, na níž má tento zástupce soudního exekutora nárok. Krom již zmíněného seznamu soudních exekutorů vede mimo to také seznamy exekutorských kandidátů a koncipientů. Dále pak také vede zvláštní seznam zaměstnanců soudních exekutorů. Jak již bylo v jedné z předcházejících kapitol zmíněno organizuje Exekutorská komora konání exekutorské zkoušky⁸⁹.

Exekutorská komora České republiky je tvořena orgány, které vykonávají další rozličné pravomoci Exekutorské komory a které v následujících kapitolách popíši blíže. Tyto orgány jsou: sněm, Prezidium, prezident, revizní komise, zkušební komise, kárná komise, kontrolní komise.

7.1.1. Sněm exekutorů

Nejvyšším orgánem Exekutorské komory je sněm exekutorů, na němž má

88 § 3 Organizačního řádu

89 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 672 - 673

právo se účastnit každý jednotlivý člen Komory. Sněm exekutorů má rozsáhlé pravomoci. V podstatě mu náleží veškeré pravomoci, které zákon nesvěřil jinému orgánu. Tyto pravomoci si vyhrazuje sněm exekutorů vlastním usnesením. Soudní exekutoři prostřednictvím sněmu exekutorů ovlivňují chod Exekutorské komory, mimo jiné zejména tím, že volí ze svých řad členy orgánů Exekutorské komory. Další důležitou pravomocí, kterou soudní exekutoři vykonávají skrze sněm je, že hlasováním přijímají stavovské předpisy. Prezidium Exekutorské komory je sněmem exekutorů kontrolováno a tento může zrušit nebo změnit jejich usnesení. Sněm také schvaluje rozpočet a ustavuje fondy Exekutorské komory. Jak již bylo zmíněno, je sněm exekutorů tvořen všemi soudními exekutory, kteří jsou zapsáni v seznamu exekutorů. Každý exekutor je z exekučního řádu oprávněn k účasti na sněmu exekutorů, a to i v případě, kdy je mu pozastavena činnost, neboť k vyškrtnutí ze seznamu může dojít až při zániku této činnosti⁹⁰.

Úpravu svolání a průběhu sněmu exekutorů nalezneme v §§ 6–8 organizačního řádu. Sněm exekutorů bývá prezidiem svoláván zpravidla jednou za dva roky. Svoláním sněmu se rozumí přijetí usnesení Prezidia o konání sněmu⁹¹. Sněm exekutorů je svoláván na základě pozvánky, jenž splňuje jasně specifikované náležitosti. V pozvánce musí být uvedeno zejména datum, čas a místo v němž se příslušný sněm exekutorů koná. V pozvánce musí být také uvedeno, jaký bude obsah jednání sněmu. Tuto pozvánku je povinna kancelář Exekutorské komory rozeslat alespoň 30 dnů předem všem účastníkům, tedy soudním exekutorům, členům Exekutorské komory. V případech, kdy by sněm exekutorů měl rozhodnout o přijetí, změně nebo rozšíření stavovského předpisu, musí být tento návrh buď v plném znění součástí pozvánky nebo je kanceláří Exekutorské komory dána organizačním řádem možnost zveřejnit toto úplné znění v dostatečném předstihu na internetových stránkách Exekutorské komory nebo na její úřední desce. Dále musí být k pozvánce připojena kopie zprávy o činnosti Prezidia, či jiných orgánů Exekutorské komory v případech, kdy má být tato účastníkům předložena⁹². V případech, kdy je svolán sněm exekutorů alespoň jednou třetinou účastníků, revizní komisí, prezidentem Exekutorské komory nebo ministrem spravedlnosti, musí všechny výše uvedené náležitosti pozvánka obsahovat také a musí být rozeslána alespoň dva měsíce ode dne doručení žádosti.

90 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 678

91 Tamtéž s. 678

92 § 6 Organizačního řádu

Stejně tak je postupováno i v případě neschopnosti sněmu usnášet se. V takovém případě je prezidium povinno svolat sněm nový, na kterém stačí účast pouze jedné třetiny všech soudních exekutorů oproti běžné polovině, která je vyžadována v prvním jednání svolaném dříve. Aby bylo možné přijmout usnesení sněmu soudních exekutorů, musí pro návrh hlasovat alespoň nadpoloviční většina přítomných soudních exekutorů⁹³.

Soudní exekutoři si na sněmu soudních exekutorů volí, případně odvolávají ze svých řad mandátovou komisi, volební komisi a návrhovou komisi. Popřípadě další komise nebo jiné orgány sněmu soudních exekutorů v případě, že je to potřeba pro konání sněmu. Volební komise organizuje volbu, případně odvolávání členů a náhradníků orgánů Exekutorské komory, kteří jsou voleni sněmem soudních exekutorů. Mandátová komise má na starosti dohled nad průběhem hlasování, hodnotí schopnost sněmu usnášet se a náleží jí rozhodnutí, zda bylo či nebylo rozhodnutí přijato. Návrhová komise eviduje, předkládá a zpracovává návrhy usnesení sněmu soudních exekutorů⁹⁴.

Jednání sněmu je řízeno prezidentem Exekutorské komory. V případě, že prezident Exekutorské komory není zvolen, je osobou příslušnou k řízení jednání sněmu člen prezidia, kterému byla udělena tato pravomoc. V případě, že dosud nebyl zvolen žádný člen prezidia, nastává situace, kdy je svěřeno řízení jednání členu nejstaršímu z přítomných soudních exekutorů. Po zahájení sněmu je dle stanovského předpisu nutné schválit program jednání, jenž byl uveden v pozvánce. Valná většina rozhodnutí jenž jsou jednání sněmu soudních exekutorů přijata, jsou přijata formou veřejného hlasování. Avšak v případech voleb do orgánů Exekutorské komory je využíváno institutu tajného hlasování. Tam, kde členové sněmu exekutorů uznají, že to bude účelné, mohou tento způsob hlasování zvolit také. V případě, kdy se dvě třetiny soudních exekutorů účastných na jednání sněmu exekutorů rozhodne, je možné změnit program jednání sněmu⁹⁵.

7.1.2. Prezidium komory

Prezidium Exekutorské komory je nejvyšším řídicím a výkonným orgánem Komory. Prezidium Exekutorské komory je tvořeno z pěti členů a dalších pěti

93 § 110 odst. 3–6 Exekučního řádu

94 § 7 Organizačního řádu

95 § 8 Organizačního řádu

náhradníků. Z těchto náhradníků je prezidium Exekutorské komory oprávněno povolat dalšího člena v případě, že jejich počet klesl pod hranici upravenou zákonem. Členové prezidia Exekutorské komory ze svých řad volí prezidenta a viceprezidenta, případně je odvolávají. Má-li se konat zasedání Prezidia Exekutorské komory je nutné, aby pozvánku zaslal prezident Exekutorské komory alespoň týden předem. Jednání Prezidia Exekutorské komory se zpravidla koná jednou za měsíc a nejzazší možný termín jsou tři měsíce od posledního konání zasedání⁹⁶. Funkční období členů prezidia Exekutorské komory je tříleté a jsou voleni sněmem soudních exekutorů z řad soudních exekutorů. Členství v Prezidiu Exekutorské komory je neslučitelné se členstvím v kárné, kontrolní a revizní komisi⁹⁷.

Exekučním řádem byly Prezidiu Exekutorské komory svěřeny významné pravomoci a povinnosti. Jedna z těchto povinností, kterou bychom mohli charakterizovat jako nejzásadnější je činnost Prezidia Exekutorské komory jímž prosazuje, zastupuje a chrání zájmy soudních exekutorů. Prezidium Exekutorské komory dále vykonává dohled nad soudními exekutory a jejich jmenovanými zástupci. Do pravomocí Prezidia Exekutorské komory spadá organizace vzdělávacích akcí, konaných pro rozšíření odborných znalostí ať už samotných soudních exekutorů, exekutorských kandidátů, ale i vykonavatelů soudního exekutora. Prezidium Exekutorské komory jménem celé Exekutorské komory zajišťuje publikační, studijní a informační činnost. Další neméně důležitou činností Prezidia Exekutorské komory je, že vytváří seznamy soudních exekutorů, exekutorských kandidátů a exekutorských koncipientů a také zástupců soudního exekutora. Tyto seznamy je povinna zasílat okresním a krajským soudům. Jak již bylo uvedeno je Prezidium Exekutorské komory nejvyšším výkoným a řídicím orgánem a jako takovému je mu svěřena péče nad hospodařením Exekutorské komory, tedy nad celou ekonomickou stránkou provozu včetně, správy movitého i nemovitého majetku. Prezidium Exekutorské komory náleží pravomoc konání zkoušek soudních exekutorů, které jsou nutným předpokladem jmenování soudního exekutora do funkce. Prezidium Exekutorské komory je oprávněno do zkušební komise, která má šest členů, jmenovat dva členy stavu a tím ovlivňovat průběh a odbornou úroveň této zkoušky a zároveň schvaluje i studijní plán

96 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 314

97 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 683-684

exekutorské zkoušky. V případech uvolnění exekutorského úřadu nebo v případech, kdy vznikne úřad nový, Prezidium Exekutorské komory vyhlásí výběrové řízení a zajistí jeho průběh. Též jmenuje členy výběrové komise. Exekutorský kandidát, který se umístí na první příčce v rámci výběrového řízení je Prezidiem Exekutorské komory navržen ministru spravedlnosti ke jmenování soudním exekutorem. Prezidium Exekutorské komory je také zákonem zmocněno ke svolávání sněmu soudních exekutorů. Exekučním řádem je dále Prezidium Exekutorské komory svěřena také normotvorná pravomoc. Normy, jenž jsou Prezidiem Exekutorské komory vytvářeny, jsou v zákoně taxativně uvedeny. Jedná se o návrhy organizačního řádu, volebního řádu, zkušebního řádu, kárného řádu, kancelářského řádu, stejně jako normy upravující postup při vyhlásování a organizaci výběrového řízení na funkci soudního exekutora⁹⁸. Prezidium Exekutorské komory přijímá také stavovské předpisy zajišťující zejména řádný chod Exekutorské komory. Příkladem těchto stavovských předpisů je například usnesení o výchově a vzdělávání, stavovský předpis, kterým se stanoví pravidla pro zabezpečení služebních průkazů soudních exekutorů, exekutorských kandidátů, exekutorských koncipientů a dalších zaměstnanců soudního exekutora před ztrátou a zneužitím, stavovský předpis, kterým se stanoví postup soudních exekutorů případně pověřených zaměstnanců exekutorských úřadů při plnění úkolů souvisejících se zpracováním osobních údajů vedených v informačním systému evidence obyvatel. Usnesení, kterým se stanoví pravidla vydávání Věstníku exekutorské komory ČR, stavovský předpis, kterým se stanoví zásady o posuzování žádostí o zápis do seznamu exekutorských koncipientů a žádosti o vykonání exekutorské zkoušky, usnesení upravující sídlo exekutorského úřadu a nebo stavovský předpis o užívání loga Exekutorské komory ČR⁹⁹. Uvedené normy je Prezidium Exekutorské komory povinno předkládat ke schválení sněmu soudních exekutorů. Vzhledem k dohledové činnosti, jenž vykonává Ministerstvo spravedlnosti, je ve vybraných případech nutné předkládat Ministerstvu spravedlnosti určité právní normy ke schválení. Zmíněné právní normy jsou opět v zákoně taxativně uvedeny. Jedná se tedy o zkušební řád, kárný řád, kancelářský řád a postup při vyhlásování a organizaci výběrového řízení na funkci soudního exekutora. Prezidium Exekutorské komory může zasahovat do legislativního

98 §111 odst. 6 Exekučního řádu

99 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 686-687

procesu tím, že má možnost vyjádřit se k zákonům a jiným podzákoným předpisům, jenž se vztahují k exekutorskému stavu. Jedna z pravomocí, kterou jsem již v práci dříve podrobně rozebral, je i jmenování zástupce soudního exekutora, které plně spadá do pravomoci Prezidia Exekutorské komory¹⁰⁰. Konkretizaci pravomocí uvedených v § 111 odst. 6 exekučního řádu nalezneme ve stavovském předpise¹⁰¹.

7.1.3. Prezident komory

Prezidentu Exekutorské komory je výkon funkce svěřován ostatními členy prezidia Exekutorské komory, kteří si jej volí ze svých řad. Právní úpravu v níž jsou upraveny pravomoci prezidenta Exekutorské komory nalezneme v § 12 exekučního řádu. Tyto pravomoci však dále rozšiřuje organizační řád Exekutorské komory v § 12 odst. 2¹⁰². Prezident Exekutorské komory, jako hlavní představitel prezidia Exekutorské komory, která je nejvyšším řídicím a výkonným orgánem, vystupuje za Komoru navenek¹⁰³. Tato jeho zásadní pravomoc fakticky znamená, že jedná jménem Exekutorské komory s představiteli nejen výkonné, zákonodárné, ale i soudní moci. Jako nejvyšší představitel Exekutorské komory ji reprezentuje, a to ve vztahu k tisku, televizi, rozhlasu a jiných sdělovacích prostředků. Při této jeho významné činnosti musí reprezentovat zájmy představované většinovým názorem exekutorského stavu. Jak jsem již v práci dříve zmínil, Exekutorská komora spolupracuje i se zahraničními stavovskými organizacemi a i v těchto případech má prezident Exekutorské komory svoji nezastupitelnou roli. Vzhledem k postavení prezidenta Exekutorské komory, jako nejvyššího představitele řídicí a výkonné moci, vystupuje jako statutární orgán Komory. Čili jedná jejím jménem a činí právní úkony na její účet. Tuto jeho činnost v hospodářské oblasti kontroluje revizní komise. Organizační řád jasně stanovuje, že v případě, kdy prezident Exekutorské komory jedná navenek, je v příslušném dokumentu povinen uvést své jméno, příjmení, akademické a jiné tituly, uvede zde, že zastává funkci prezidenta Exekutorské komory a je vyžadován jeho vlastnoruční podpis. Je zde dána také možnost delegovat své

100 §111 odst. 6 Exekučního řádu

101 §9 odst. 1 Organizačního řádu

102 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 687-690

103 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 315

pravomoci formou plné moci a pokud by se jednalo o generální plnou moc, je vyžadován souhlas Prezidia. Tyto plné moci jsou archivovány jako kopie a jsou k dispozici členům Prezidia, revizní komisi nebo osobám, které na poskytnutí mají právní zájem. Prezident Exekutorské komory má zásadní pravomoc řídit jednání sněmu soudních exekutorů. Svolává zasedání Prezidia, jak již bylo popsáno. Další zásadní pravomocí prezidenta Exekutorské komory, že mezi obdobími zasedání Prezidia Exekutorské komory vykonává její působnost. Jedná se zejména o situace, kdy záležitost jenž rozhoduje, musí být vyřízena co nejdříve a není možné ji vyřídit až na příštím zasedání. V takovém případě je tedy prezident Exekutorské komory nadán rozhodovacími pravomocemi, jenž v běžném režimu přísluší Prezidiu Exekutorské komory. Tedy v případech, kdy by existovalo riziko vzniku újmy Exekutorské komoře a to jak materiální, tak i nehmotné povahy. Další důležitou pravomocí, kterou prezident Exekutorské komory oplývá, spočívá v jeho právu, ale i povinnosti, navrhnout přísedící kárného soudu z řad členů komory. Další pravomoci svěřené prezidentovi Exekutorské komory dále rozšiřuje organizační řád¹⁰⁴. Jsou jimi pravomoci „řídít kancelář, a to zpravidla prostřednictvím tajemníka, a řídit činnost zaměstnanců Komory, podepisovat stanovské předpisy, provádět opatření potřebná k výkonu kárného opatření uloženého kandidátovi nebo koncipientovi, rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutím tajemníka o žádostech o poskytnutí informace podle zvláštních právních předpisů, zúčastňovat se na mezinárodních akcích, na které je Komora zvána, a reprezentovat na nich Komoru.“¹⁰⁵. Prezidium Exekutorské komory ze svých řad také volí viceprezidenta Exekutorské komory, který může v případech, kdy, ať už z toho nebo onoho důvodu, nemůže prezident Exekutorské komory vykonávat svoji funkci nebo pokud jej k tomu zmocní¹⁰⁶.

7.1.4. Revizní komise

Revizní komise je jedna ze zásadních kontrolních institucí zřizovaných Exekutorskou komorou a sehrává svoji nezastupitelnou roli, zejména v kontrole nakládání s majetkem Exekutorské komory¹⁰⁷. Tato komise je tvořena pěti členy,

104 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s.687-690

105 § 12 odst. 2 Organizačního řádu.

106 § 13 Organizačního řádu

107 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 315

kteří si ze svých řad volí předsedu a místopředsedu revizní komise. Místopředseda revizní komise je v případech, kdy předseda komise není schopen vykonávat svoji funkci, a to v případě, že se jedná o dočasnou neschopnost, povinen jej zastupovat. Předseda revizní komise má § 15 odst. 2 organizačního řádu svěřenu významnou pravomoc být kárným žalobcem v případě pochybení jakéhokoli člena Exekutorské komory a v případě potřeby může tuto pravomoc přenést na kteréhokoli z členů revizní komise. Jakýkoli člen revizní komise je automaticky vyloučen z funkce v prezidiu Exekutorské komory, a to i z náhradnictví, neboť v takové funkci by se ocitl ve střetu zájmů. Jak již bylo výše naznačeno je revizní komise zřizována, aby kontrolovala hospodaření Exekutorské komory. Zejména dohlíží na dodržování rozpočtu schváleného sněmem exekutorů. Revizní komise také dbá, aby byly dodržovány obecné právní předpisy vztahující se k hospodaření neziskových organizací. O své kontrolní činnosti a jejich výsledcích pravidelně revizní komise informuje sněm exekutorů formou zprávy a schvaluje roční závěrečný účet Exekutorské komory. Další funkcí, kterou ve své činnosti revizní komise plní je, že podává stanovisko k návrhu rozpočtu Exekutorské komory¹⁰⁸.

7.1.5. Zkušební komise

Na základě exekučního řádu byla Exekutorskou komorou zřízena zkušební komise, která ověřuje znalosti zájemců o výkon funkce soudního exekutora¹⁰⁹. Tato zkušební komise má patnáct členů, kteří jsou vybíráni podle následujícího klíče. Deset členů je vybíráno z řad exekutorského stavu, tedy jedná se o deset soudních exekutorů a další třetina, tj. pět členů je vybíráno ministrem spravedlnosti z řad soudcovského stavu. Tito členové tvoří tříčlenné zkušební senáty. Jejich funkční období je zákonem stanoveno na tři léta. Obdobně jako i v jiných komisích si členové ze svých řad volí předsedu a místopředsedu. Místopředseda zkušební komise může být předsedou zmocněn, aby jej v určitých kompetencích zastupoval v případech, kdy to není vyloučeno zákonem nebo stavovským předpisem. V období, ve kterém není předseda zkušební komise schopen vykonávat své pravomoci, a to i v případech, kdy se jedná o neschopnost dočasnou, jej místopředseda zastupuje v plném rozsahu. Činnost zkušební komise

108 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 693-695

109 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 316

se řídí stavovským předpisem, zkušebním řádem, jenž byl sněmem exekutorů přijat a schválil jej ministr spravedlnosti. Dle zkušebního řádu je zkušební komise oprávněna sestavovat seznam norem, které musí uchazeč o složení exekutorských zkoušek znát a ze kterých bude zkoušen. Zprávu o výsledcích zkoušek předkládá zkušební komise Prezidiu Exekutorské komory a také schvaluje zprávu o své činnosti, která je pravidelně předkládána sněmu soudních exekutorů. O postupu zkoušek jsem již podrobněji psal v jedné s předchozích kapitol.¹¹⁰

7.1.6. Výběrová komise

Další významnou komisí, která byla zřízena exekučním řádem je komise výběrová. Tato komise je ustanovena vždy pro dané výběrové řízení na daný exekutorský úřad. Výběrová komise je tvořena šesti členy, které jmenuje Prezidium exekutorské komory¹¹¹. Výběrová komise je složena z těchto reprezentantů: dva členové z exekutorského stavu, dva soudci navržení předsedou krajského soudu, do jehož jurisdikce spadá okresní soud, v jehož obvodu se nachází neobsazený úřad a dva zástupci z řad zaměstnanců Ministerstva spravedlnosti, které jejich představený, tedy ministr, navrhl Prezidiu Exekutorské komory¹¹². Zkušební řád předpokládá i existenci náhradníků členů výběrové komise, které také jmenuje prezidium Exekutorské komory. Stejně jako náhradníci musí být členové výběrové komise jmenováni nejpozději 30 dnů po vyhlášení daného výběrového řízení. Předsedu výběrové komise si její členové určí losem. Zkušební řád také zakládá povinnost členům výběrové komise oznámit důvody své případné podjatosti vůči exekutorskému kandidátovi, který podal přihlášku, a to do sedmi dnů od jejího doručení. Rozhodnutí výběrové komise může být přijato pouze pokud pro něj hlasovala alespoň nadpoloviční většina všech členů a není přípustné, aby se jakýkoli člen hlasování zdržel. V situaci, kdyby došlo k rovnosti hlasů, považuje se toto rozhodnutí za nepřijaté. Další bližší podrobnosti v průběhu výběrového řízení již byly popsány v jedné z předcházejících kapitol.¹¹³

110 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 698-701

111 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 701 - 703

112 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 316

113 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 701 - 703

7.1.7. Kárná komise

V současné době, kdy je kárná odpovědnost soudních exekutorů svěřena Nejvyššímu správnímu soudu, se kárná komise zabývá pouze kárnými řízeními proti exekutorským kandidátům a exekutorským koncipientům. Úpravu kárné komise nalezneme v § 114 exekučního řádu. Exekuční řád stanoví, že kárná komise má devět členů, kteří jsou jmenováni následujícími reprezentanty: šest členů kárné komise je jmenováno z řad soudcovského stavu a tři její členové jsou jmenováni z řad stavu exekutorského¹¹⁴. Členové, kteří byli vybráni z řad exekutorů, byli do této funkce dosazeni na dobu tří let sněmem soudních exekutorů. Zbývajících šest členů z řad soudců jmenuje ministr spravedlnosti, a to na dobu neurčitou. Vzhledem ke skutečnosti, že jsou členové z řad soudců jmenováni na dobu neurčitou, považuji za důležité zmínit, že zánik jejich funkce je spojen buď s jejich rezignací, složenou do rukou ministra spravedlnosti nebo s jejich odvoláním samotným ministrem spravedlnosti. Ze svých řad si členové kárné komise volí předsedu a místopředsedu, který bude předsedu zastupovat v případech, kdy nemůže zastávat svou funkci, a to jak v případě neschopnosti dočasné, tak i dlouhodobé. Jednou za rok je předsedou kárné komise svoláno plenární zasedání. Předseda je také nadán pravomocí jmenovat členy kárné komise do kárných senátů. Tento kárný senát se skládá z dvou členů z řad soudcovského stavu a z jednoho člena ze stavu exekutorského. Zákon připouští výkon předsednictví v tomto senátu pouze zástupcem soudcovského stavu. Aby byla vyloučena možnost, že se člen komise dostane do střetu zájmů, je vyloučena jeho činnost v jiných komisích, tedy v revizní a kontrolní komisi a zároveň je nepřípustné, aby byl členem Prezidia Exekutorské komory. Činnost této komise je upravena stavovským předpisem, kárným řádem¹¹⁵.

7.1.8. Kontrolní komise

Významnou novelou provedenou zákonem č. 286/2009 Sb. byla zřízena kontrolní komise. Základním úkolem kontrolní komise je vytváření dokumentů, které pomáhají Prezidiu Exekutorské komory při řešení stížností, které byly

114 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 315

115 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 695-698

podány na jednotlivé soudní exekutory pro údajný nesprávný postup při jejich exekuční a další činnosti. Do pravomocí, kterými kontrolní komise oplývá, náleží provádění kontrol soudních exekutorů a dohled nad nimi. Činnost kontrolní komise se řídí stavovským předpisem o kontrolní komisi Exekutorské komory ČR¹¹⁶. Počet členů kontrolní komise je stanoven na devět členů a dále je vybráno pět náhradníků pro případ, že by počet členů klesl pod stanovenou míru. Mandát k výkonu funkce v kontrolní komisi je dán sněmem soudních exekutorů, který si volí členy ze svých řad¹¹⁷. Zánik jejich funkce je spojen buď s jejich rezignací přednesenou sněmu soudních exekutorů, který je může i odvolávat. V případech, kdy nemůže být rezignace člena kontrolní komise přednesena sněmu, neboť nezasedá, doručí daný člen kontrolní komise svoji rezignaci Prezidiu Exekutorské komory. Obdobně jako v případě jiných komisí, si její členové volí ze svých řad předsedu a místopředsedu. Místopředseda kontrolní komise zastupuje předsedu kontrolní komise v případě, že tento nemůže vykonávat svoji funkci, a to jak pro neschopnost dočasnou nebo trvalou. Funkce v kontrolní komisi je z důvodu střetu zájmů neslučitelná se členstvím v Prezidiu Exekutorské komory nebo s náhradnictvím v tomto orgánu a samozřejmě s členstvím v revizní komisi. Mezi nejdůležitější činnosti kontrolní komise patří shromažďování podkladů, zpracovávání zpráv a vyřizování stížností na postup soudních exekutorů, exekutorských kandidátů, exekutorských koncipientů, případně ostatních zaměstnanců soudních exekutorů. Aby takové dokumenty mohla vytvářet, je nutně nadána pravomocí provádět v příslušných exekutorských úřadech šetření, díky němuž získá potřebné poznatky. Obdobným způsobem zajišťuje i dohled nad exekutorskými úřady a na základě těchto poznatků získaných v příslušných exekutorských úřadech doporučuje Prezidiu Exekutorské komory přijetí opatření, jenž by pravděpodobně mohly vést k nápravě stavu věci¹¹⁸. Podrobnější informace o postupech kontrolní komise jsem již popsal výše.

7.2. Mezinárodní organizace soudních exekutorů

Založením Mezinárodní unie soudních exekutorů roku 1952 byly položeny základy, které soudním exekutorům dávají unikátní možnost sdílet poznatky

116 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 693-695

117 WOLFOVÁ, Jitka a ŠTIKA, Martin. Pozn.41, s. 315

118 KASÍKOVÁ, Martina a kol. pozn. 4, s. 693-695

související s jejich exekuční i jinou činností a vytvářet jednotlivá stanoviska v problematice soudního procesu, exekučního práva a dalších oblastech, které se týkají jejich stavu. Asi nejvýznamnější funkcí Mezinárodní unie soudních exekutorů se zkratkou UIHJ je tedy snaha přispět k sjednocování exekučních předpisů mezi jednotlivými právními řády, neboť jak jsme již dříve uvedli, mají stavovské organizace zásadní vliv na legislativní proces. Tato mezinárodní nevládní organizace v současné době sdružuje 93 stavovských organizací z 89 zemí států celého světa. V této organizaci zastává i naše Exekutorská komora České republiky významné postavení a je ostatními členy velmi vážena. Za důležité považuji zmínit, že právě metodika vypracovaná Mezinárodní unií soudních exekutorů položila jeden ze základních kamenů, na němž je dnes vystavěna naše právní úprava, tedy exekuční řád a byla při jeho tvorbě důsledně užita. Mezinárodní unie soudních exekutorů se sama účastní v jiných mezinárodních organizacích, ať již při Organizaci spojených národů jako člen Ekonomické a sociální rady nebo jako pozorovatel při komisi pro mezinárodní obchodní právo se zkratkou UNCITRAL a je účastna v Haagské konferenci o mezinárodním právu soukromém se zkratkou HCCH. Dále můžeme uvést angažmá u Mezinárodní unie soudních exekutorů jako stálého pozorovatele Evropské komise Rady Evropy pro hodnocení efektivity justice se zkratkou CEPEJ. Jako zakládající člen působí Mezinárodní organizace soudních exekutorů UIHJ při Evropském právním institutu se zkratkou ELI a v posledních letech také nemalým způsobem přispívá k činnosti Organizace pro harmonizaci obchodního práva v Africe se zkratkou OHADA. Své experty vysílá Mezinárodní unie soudních exekutorů k významným mezinárodním institucím, například Světové bance, k Mezinárodnímu měnovému fondu, k Radě Evropy, k Evropské unii, ale i například k Agentuře Spojených států amerických pro mezinárodní rozvoj. Současným prezidentem Mezinárodní unie soudních exekutorů je Belgičan Marc Schmitz a viceprezident Mezinárodní unie soudních exekutorů je Francouz Mathieu Chardon. V rámci Mezinárodní unie soudních exekutorů existuje také několik regionálních organizací, z nichž pro Českou republiku je nejdůležitější skupina EURODANUBE, jejímiž členy jsou Bulharsko, Slovensko, Slovinsko, Litva, Lotyšsko, Estonsko, Makedonie, Rumunsko, Polsko, Maďarsko a Česko. Jedná se o platformu, na níž se tyto státy střední a východní Evropy dále sdružují

a úžeji spolupracují¹¹⁹.

8. Postavení soudního exekutora v jiných státech EU

Vzhledem k postavení soudního exekutora v České republice, jako fyzické osoby, na níž stát delegoval své významné pravomoci a která je na státu nezávislá, jsem považoval za vhodné rozebrat další možné alternativy, jakým způsobem může být upraveno postavení soudních exekutorů nebo soudních vykonavatelů v jiných státech Evropské unie. Rozebrána bude blíže úprava slovenská. I když byla základem pro českou právní úpravu, doznala v minulých letech několik zásadních změn, totiž, že i když je slovenský soudní exekutor podnikatelem, je mu přidělována práce soudem a to tak, že je přidělována jednotlivým soudním exekutorům rovnoměrně systémem nazývaným někdy hovorově „kolečko“. Jedná se o situaci, která je v Evropské unii výjimečná a nalezneme ji snad jen v Maďarsku. Dále se budeme věnovat právní úpravě v Německu, která může sloužit jako typický příklad státem řízeného exekučního vymáhání. O těchto výše zmíněných systémech a o jejich zásadních rozdílnostech ve vztahu k českému právnímu řádu bude v následujících kapitolách pojednáno.

8.1. Rozdíly postavení soudních exekutorů ČR ve srovnání se Slovenskem

Právní úpravu, která se váže k postavení soudního exekutora na Slovensku nalezneme v zákoně č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, dále jen slovenský exekuční řád.

Stejně jako u nás, tak i na Slovensku, existovala tzv. dvojkolejnost, která byla na Slovensku s účinností od 1. září 2005 zrušena. Od této doby nastal na Slovensku nový stav, kdy je výkon rozhodnutí svěřován hlavně soudním exekutorům.

Zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v § 232 odst. 1 definuje vykonatelnost jako vlastnost soudního rozhodnutí, které ukládá povinnost plnit. V tomto spočívá možnost přímé vymahatelnosti rozhodnutí právními prostředky. K výkonu rozhodnutí jsou oprávněni pouze soudní exekutor a ve zvláštních

119 SCHMITZ, Marc. Naše profese se mění. s. 3-5

případech soud. Soud na základě § 370 a násl. Civilního sporového poriadku je oprávněn vykonávat rozhodnutí ve věcech nezletilých. Veškerá ostatní exekuční činnost je na Slovensku svěřena slovenským exekučním řádem soudním exekutorům.

Slovenský exekuční řád specifikuje blíže soudního exekutora v §2 slovenského exekučního řádu jako fyzickou osobu, kterou stát zplnomocnil k provádění nuceného výkonu soudních rozhodnutí a k výkonu další činnosti podle slovenského exekučního řádu. Tento stav je opět srovnatelný se situací v České republice. Stejně jako u nás má soudní exekutor postavení veřejného činitele a požívá s tím spojenou ochranu. Rozdíl můžeme spatřovat pouze v terminologii, neboť v našem prostředí institut veřejného činitele zanikl a nahradil jej nový termín úřední osoba. Na Slovensku je, stejně jako u nás, orgánem samosprávy Slovenská komora exekutorů, která nad nimi vykonává mimo jiné i kontrolní činnost. Obdobně jako v České republice vykonává kontrolní činnost Ministerstvo spravodlnosti Slovenské republiky, kterou ji vykonává nad příslušnou stavovskou Komorou, ale i nad jednotlivými soudními exekutory. Slovenský exekuční řád mu k tomu svěřil následující pravomoci. Jedná se zejména o dohled nad dodržováním zákonnosti soudními exekutory při výkonu jejich exekuční i jiné činnosti. Ministerstvo je obdobně jako u nás oprávněno kontrolovat příslušné exekutorské úřady, nahlížet do jejich spisů a pořizovat si z nich výpisy a kopie a hodnotí zprávy Komory o její činnosti a činnosti jednotlivých soudních exekutorů.

Soudní exekutor podle § 10 slovenského exekučního řádu musí stejně jako v České republice splnit určité předpoklady, jenž jsou spojeny se jmenováním do funkce. Musí být plně svéprávný, mít vysokoškolské vzdělání v oboru právo na vysoké škole ve Slovenské republice, musí být bezúhonný, složit odbornou zkoušku, nesmí být disciplinárně trestán a musí být úspěšný ve výběrovém řízení. Rozdíl oproti České republice nalezneme snad jen v požadované praxi, neboť i když je stejně jako v České republice vyžadována tříletá praxe, může být nahrazena pětiletou praxí v jakékoli právnické profesi.

Na rozdíl od naší právní úpravy je na Slovensku vyhlašováno a uskutečňováno výběrové řízení na uvolněný exekutorský úřad Ministerstvem spravodlnosti Slovenské republiky. Složení komise, upravené v § 10 d je obdobné jako v České republice, avšak, dle mého soudu logičtější než v případě České republiky, neboť v pětičlenné komisi, na rozdíl od šestičlenné, nemůže dojít k

rovnosti hlasů. V České republice při rovnosti hlasů exekutorský kandidát neuspěje, přesto se mi ale zdá slovenské řešení ideálnější.

Zásadní rozdíl také spočívá v tom, že Slovenský soudní exekutor je dle §11 slovenského exekučního řádu jmenován do obvodu krajského, nikoli okresního soudu. Považuji za dobré v této souvislosti zmínit, že novelou, která nabyla účinnosti 1. dubna 2016, byla zavedena na Slovensku místní příslušnost na krajské úrovni a soudním exekutorům je přidělována agenda systémem někdy hovorově nazývaným „kolečko“. Jedná se o stav, který je v Evropě spíše výjimečný, neboť soudní exekutoři zůstali podnikateli. Pro zajímavost ještě uvedu, že obdobný systém se vyskytl i v Maďarské republice. Obdobným řešením jako u nás je, že složení slibu do rukou ministra a uzavření pojistky je nutnou podmínkou výkonu funkce dle § 12 slovenského exekučního řádu. Další podmínkou uvedenou § 12 slovenského exekučního řádu je složení peněžní kauce 3 319,39 eur, která je našemu právnímu řádu cizí.

Stejně jako u nás, i na Slovensku, může funkce soudního exekutora zaniknout smrtí nebo prohlášením za mrtvého, tedy ztrátou právní osobnosti nebo odvoláním. Odvolání navrhne Exekutorská komora ministrové spravedlnosti v případech, vlastní rezignace soudního exekutora, v případě ztráty jeho státního občanství, částečným zbavením svéprávnosti nebo úplným zbavením svéprávnosti, které Slovenský právní řád dosud umožňuje, v případě, že je soudní exekutor odsouzen za úmyslný trestný čin nebo trestný čin, který souvisí s jeho exekutorskou činností, uloží-li mu Komora disciplinární opatření zbavení výkonu funkce soudního exekutora, pokud mu zanikne pojištění odpovědnosti, nezačne-li do tří měsíců od jmenování vykonávat svůj úřad, když soud na návrh Komory rozhodne o jeho zdravotní nezpůsobilosti, pokud mu vznikne nebo nezanikne pracovní poměr neslučitelný s výkonem funkce a v případech, kdy nesloží již výše uvedenou jistotu.

Soudní exekutor může, stejně jako v České republice, mít zaměstnance. Tyto zaměstnance slovenský exekuční řád v §§ 20–28 dělí do dvou kategorií. Jsou to exekutorští koncipienti a další zaměstnanci soudního exekutora. Do dalších zaměstnanců soudního exekutora řadíme i osobu, která může provádět soupis movitých věcí povinného a vykazuje tak znaky našeho vykonavatele soudního exekutora, tuto úpravu nalezneme v § 28 odst. 2 slovenského exekučního řádu. Exekutorští koncipienti, stejně jako v České republice, jsou vedeni v seznamu,

který spravuje Exekutorská komora Slovenské republiky. I když Slovenské právo institut exekutorského kandidáta původně znalo, novelou byli tito zrušeni a stali se exekutorskými koncipienty.

Slovenská komora exekutorů je slovenským exekučním řádem upravena v § 212. Jedná se o právnickou osobu se sídlem v Bratislavě. Jak již bylo výše uvedeno je Exekutorská komora je samosprávnou stavovskou organizací, která stejně jako v případě české Exekutorské komory, sdružuje všechny exekutory a vede jejich seznam. Členství v komoře, je stejně jako u nás, vázáno na jmenování soudním exekutorem ministrem spravedlnosti. O zániku členství jsem již blíže psal. Stejně jako u nás chrání a zastupuje Exekutorská komora na Slovensku zájmy exekutorů a dohlíží na jejich činnost. Exekutorská komora zřizuje orgány, které se v podstatě kryjí s orgány existujícími v našem prostředí. Jedná se o konferenci soudních exekutorů, což je obdoba sněmu soudních exekutorů, dále je zřizováno Prezidium Exekutorské komory, revizní komise, vzdělávací komise a disciplinární komise. Obdobně jako u nás je funkční období v orgánech Exekutorské komory tříleté. Přes velkou podobnost České a Slovenské právní úpravy najdeme několik zásadních odlišností. Za nejdůležitější bych označil teritorialitu, jenž byla na Slovensku přijata. I když u nás probíhá již poměrně dlouhou dobu živá diskuze na toto téma a mohlo by se zdát, že tuto myšlenku v našem prostředí přijala většina za svou, nedaří se ji prosadit. Zarážející na těchto skutečnostech je zejména fakt, že jak stav soudních exekutorů, tak většina politických stran tuto myšlenku prosazuje, a přesto zatím příslušná novela nebyla přijata.

8.2. Rozdíly postavení soudních exekutorů ČR ve srovnání s Německem

Výkony rozhodnutí soudu přísluší v Německé spolkové republice soudním vykonavatelům, kteří jsou v postavení státních zaměstnanců. Německý právní řád totiž neumožňuje, aby byl výkon jakékoli státní moci svěřován soukromým osobám podle článku 33 odst. 4 německého základního zákona (Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland) ze dne 23.5 1949, což je obdoba naší Ústavy. Toto ustanovení umožňuje přenos výsostných pravomocí státu pouze na osoby, jenž jsou ve služebním poměru a jsou vůči státu loajální. Právní úpravu, která umožňuje svěřovat výkon soudních rozhodnutí soudním vykonavatelům

nalezneme v §753 odst. 1 německého občanského soudního řádu (Zivilprozessordnung) ze dne 12. září 1950, ve znění pozdějších předpisů, který stanoví, že výkony rozhodnutí, které nejsou prováděny přímo soudem, jsou svěřovány soudním vykonavatelům, který činí kroky jménem oprávněného.

Vzhledem k federálnímu charakteru Německé spolkové republiky, existují dva druhy právních norem, jenž upravují postavení vykonavatele. Jsou to řád soudních vykonavatelů (Gerichtsvollziehersordnung) a pokynem k činnosti soudních vykonavatelů (Gerichtsvollziehergeschaftsanweisung). Na federální úrovni je snaha o harmonizaci těchto předpisů, a proto je jejich obsah velmi obdobný.

V § 1 řádu soudních vykonavatelů je zakotvena nezávislost soudního vykonavatele při výkonu jeho exekuční činnosti a zároveň je zde zakotven dohled soudce krajského soudu, jenž je nad touto činností vykonáván. Jedná se tedy o obdobu pravomocí, které jsou svěřeny našim okresním soudům, po provedení novely zák. 183/2009 Sb. V § 2 řádu soudních vykonavatelů je zakotveno, že sídlo soudního vykonavatele může být pouze v obvodu příslušného krajského soudu v obci, kde má soud sídlo. Existuje zde stejná možnost jako v našem exekučním řádu, kdy může mít soudní vykonavatel zřízeno sídlo i mimo tuto obec, pokud mu ten, kdo ho jmenoval, toto umožní. Vzhledem k postavení soudního vykonavatele jako zaměstnance soudu podle § 154 zákona o složení soudů (Gerichtsverfassungsgesetz) ze dne 12. září 1950, je do této funkce dosazován příslušným krajským soudem. Řádu soudních vykonavatelů také v § 3 stanoví, že výkon funkce soudního vykonavatele je nepřenositelný. K výkonu své funkce je soudní vykonavatel, stejně jako náš soudní exekutor, vybaven razítkem a služebním průkazem, jež mu jsou vydány na náklady státu.

Výkon funkce soudního vykonavatele zaniká jeho smrtí, přemístěním na jiné pracoviště, v případech, kdy je příslušný soudní vykonavatel penzionován nebo propuštěn. V případech, kdy mu je dočasně pozastaven výkon jeho funkce nebo je z funkce odvolán v důsledku kárného prohřešku, je příslušný orgán, který je oprávněn přijmout související opatření, jeho přímý nadřízený nebo specializovaný senát správního soudu. Právní předpisy, které se problematikou kárného řízení zabývají, se v jednotlivých spolkových zemích liší, neboť přijímání těchto zákonů je plně v jejich pravomoci. Příkladem můžeme uvést Bavorsko, kde disciplinární řízení upravuje Bavorský disciplinární zákon (Bayerisches

Disziplinargesetz) z 24. prosince 2005. V případech, kdy je soudní vykonavatel odvolán z jiných důvodů, než z důvodu, že se dopustil kárného prohřešku, se ukončení jeho pracovního poměru řídí služebním zákonem, jehož přijetí je opět v pravomoci dané spolkové země. V případě Bavorska se jedná o Bavorský zákon o státních zaměstnancích (Bayerisches Beamten-gesetz) ze dne 29. července 2008. Úpravu, která se zabývá postupem soudního vykonavatele v případech, kdy mu zanikne funkce nalezneme v § 6 řádu soudních vykonavatelů, kde také nalezneme úkony, které je soudní vykonavatel povinen se zánikem jeho funkce učinit. Například odevzdání razítka a průkazu, předání věcí, které v souvislosti s jeho činností zajistil. Náklady vykonávacího řízení, jejichž výši upravuje zákon o nákladech soudních vykonavatelů (Gesetz über Kosten der Gerichtsvollzieher (Gerichtsvollzieherkostengesetz)) jsou příjmem státního rozpočtu.

Dohled nad soudním vykonavatelem vykonává soudce krajského soudu na základě ustanovení § 10 odst. 1. Tento soudce má právo, ale i povinnost, příslušnému soudnímu vykonavateli jmenovat zástupce pro případ, kdyby přechodně nemohl vykonávat svoji funkci. Může nastat spíše výjimečná situace, kdy nelze do příslušného obvodu krajského soudu jmenovat soudního vykonavatele, a proto dle § 12 řádu soudních vykonavatelů může být do této funkce jmenován vykonavatel z obvodu sousedního krajského soudu, čímž dojde ke sloučení těchto obvodů a soudní vykonavatel je pak oprávněn činit příslušné úkony na celém takto vzniklém území.

Na rozdíl od našeho právního řádu je v Německu zakotvena tzv. teritorialita, což znamená, že v souladu s § 14 řádu soudních vykonavatelů může soudní vykonavatel působit pouze v obvodu krajského soudu v němž je zaměstnán, kromě případů uvedených v § 18 řádu soudních vykonavatelů. V § 17 řádu soudních vykonavatelů je zakotveno, že příslušnost daného soudního vykonavatele se řídí místem trvalého pobytu povinného. Nachází-li se majetek tohoto povinného mimo jeho obvod, může provést výkon mimo svůj obvod na základě § 18 řádu soudních vykonavatelů.

Práce je soudnímu vykonavateli přidělována buď přímo oprávněným nebo prostřednictvím tzv. distribuční kanceláře upravené v §§ 22–26 řádu soudních vykonavatelů, jenž je zřizována v sídle příslušného krajského soudu a rozděluje práci soudním vykonavatelům. Právě v případě, že je více soudních vykonavatelů, jsou jim v Německu jednotlivé případy rozdělovány rovnoměrně. Každý soudní

vykonavatel má v příslušné distribuční kanceláři svoji schránku, kterou je povinen každý den vybírat a v současné době existuje možnost přidělení případu elektronickou cestou.

Na rozdíl od našeho soudního exekutora, který má právo zaměstnávat exekutorské koncipienty a kandidáty, vykonavatele soudního exekutora, ale i jiné zaměstnance, nemá soudní vykonavatel v Německu tuto možnost. V případech, kdy by množství případů přesáhlo možnosti soudního vykonavatele, existuje možnost zakotvená v § 81 řádu soudních vykonavatelů, přidělit soudnímu vykonavateli dočasnou pomoc, zejména z řad státních zaměstnanců, kteří mají složenou zvláštní soudní zkoušku.

9. Závěr

Ve své práci jsem se pomocí deskriptivní metody pokusil co nejlépe zmapovat postavení soudního exekutora v České republice. Zejména jsem kladl důraz na postavení osoby soudního exekutora při exekuční a další činnosti a na stavovskou organizaci soudních exekutorů, tedy na Exekutorskou komoru České republiky a její orgány. Za vhodné jsem považoval zmínit historické důvody, které vedly ke vzniku soudních exekutorů v České republice. Tyto skutečnosti jenž vedly ke vzniku příslušné právní normy, tedy zákona č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, jsem považoval za důležité zvláště dnes, kdy se ozývají hlasy pro navrácení pravomocí soudního exekutora, jako fyzické osoby, do rukou státu. V závěru práce jsem se alespoň částečně pokusil o srovnání se zahraničními právními úpravami postavení soudních exekutorů či soudních vykonavatelů, tedy právní úpravu našich nejbližších sousedů Slovenska a Německa. Za důležitou pokládám úpravu slovenskou, která stejně jako v letech minulých, tak i v budoucnu, by mohla sloužit za vzor našim zákonodárcům. Německou úpravu považuji sice za kvalitní a inspirující, avšak její aplikaci na naše poměry nepovažuji za vhodnou, neboť by taková změna zásadním způsobem destabilizovala současný systém zavedený v České republice. V práci jsem dále důkladně rozebral jednotlivé činnosti, které rozšiřují činnost soudního exekutora mimo rámec jeho činnosti exekuční. Také jsem, alespoň částečně, popsal jednotlivé druhy odpovědností soudního exekutora a v neposlední řadě jsem také kladl důraz na dohledovou činnost, kterou vykonává

nad soudním exekutorem Exekutorská komora České republiky, soudy, ale i Ministerstvo spravedlnosti. Snažil jsem se, aby práce čtenáři, který se s problematikou postavení soudního exekutora ještě nesešel, byl schopen se na několika stranách v problematice postavení soudních exekutorů zorientovat.

Resumé

This diploma thesis focuses on the issue of the position of court distrainers in the Czech Republic. It is divided into nine chapters. Chapter 2 outlines the historical course of events which led to the existence of private court distrainers in the Czech legal system. Chapters 3 and 4 explain in detail the position of the court distrainer in terms of their distraining, and other, activities. The particular forms of supervision which can be exercised over the court distrainer by professional bodies, courts and the state are explained in Chapter 5. Chapter then deals with the various kinds of responsibilities of a court distrainer. The self-regulation system of court distrainers is described in Chapter 7. Chapter 8 compares the legislations of Slovakia and Germany with that of the Czech Republic.

The objective of this thesis was to explain all of the aforementioned areas and offer the reader basic information relating to this topic.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY:

Zákony

- Usnesení č. 2/1993 Sb. předsednictva České národní rady o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky
- Zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)
- Zákon č. 120/2001 Sb. o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů
- Zákon č. 140/1961 Sb. trestní zákon
- Zákon č. 186/2013 Sb. Zákon o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky)
- Zákon č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách
- Zákon č. 26/2000 Sb. o veřejných dražbách
- Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce
- Zákon č. 292/2013 Sb. o zvláštních řízeních soudních
- Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů
- Zákon č. 358/1992 Sb. České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)
- Zákon č. 396/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník
- Zákon č. 7/2002 Sb. o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů

- Zákon č. 82/1998 Sb. Zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád)
- Zákon č. 89/2012 Sb. občanský zákoník

Novely

- Zákon č. 183/2009 Sb. , kterým se mění zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících a vyšších úřednících státního zastupitelství a o změně souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 7/2009 Sb.
- Zákon č. 64/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony

Zákony Slovensko

- Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
- Zákon č. 233/1995 Z. z. Národnej rady Slovenskej republiky o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov

Zákony Německo

- Bayerisches Beamtenengesetz
- Bayerisches Disziplinargesetz
- Gerichtsverfassungsgesetz
- Gerichtsvollzieherordnung
- Gesetz über Kosten der Gerichtsvollzieher (Gerichtsvollzieherkostengesetz)
- Geschäftsanweisung für Gerichtsvollzieher
- Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland

- Zivilprozessordnung

Podzákoné předpisy

- 10/2013 instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 28.2.2013, č.j. 8/2011- OSD-ORGS/20 o postupu soudů při výkonu státního dohledu nad exekuční činností a činností soudních exekutorů podle § 74 odst. 1 písm.c) zákona 120/2001 Sb., exekuční řád
- Vyhláška č. 330/2001 Sb. Ministerstva spravedlnosti o odměně a náhradách soudního exekutora, o odměně a náhradě hotových výdajů správce podniku a o podmínkách pojištění odpovědnosti za škody způsobené exekutorem

Stavovské předpisy

- Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky č. 3/2013 Věstníku ze dne 1. září 2012, o kontrolní komisi Exekutorské komory České republiky
- Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky č. 4/2013 Věstníku ze dne 7. prosince 2012, kterým se stanoví postup při vyhlášení a organizaci výběrového řízení
- Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 23. 5. 2002, kancelářský řád
- Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 28. února 2006, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže soudních exekutorů
- Stavovský předpis Exekutorské komory České republiky ze dne 6. prosince 2001, organizační řád
- Stavovský předpis Prezidia Exekutorské komory ČR ze dne 10. srpna 2004, kterým se stanoví pravidla pro zabezpečení služebních průkazů soudních exekutorů, exekutorských kandidátů, exekutorských koncipientů a dalších zaměstnanců soudního exekutora před ztrátou a zneužitím.
- Stavovský předpis, Exekutorské komory České republiky ze dne 17. července 2001, zkušební řád

Literatura

- HÁSOVÁ, Jiřina, ERBSOVÁ, Hana, KUBÁLEK, Jan, MORAVEC, Tomáš, SMRČKA, Luboš, ŠMEJKAL, Viktor, TARANDA, Petr, ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. Insolvenční zákon. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2018, ISBN 978-80-7400-691-3.
- HENDRYCH, Dušan, BĚLINA, Miroslav, FIALA, Josef, ŠÁMAL, Pavel, ŠTURMA, Pavel, ŠTENGLOVÁ, Ivana, KARFÍKOVÁ, Marie. Právní slovník. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009.
- KASÍKOVÁ, Martina, JIRMANOVÁ, Miroslava, HUBÁČEK, Jaroslav, PLÁŠIL, Vladimír, ŠIMKA, Karel, KUČERA, Zdeněk, NEKOLA, Václav. Exekuční řád. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, ISBN 978-80-7400-630-2.
- ŠÁMAL, Pavel, GRIVNA, Tomáš, HERCZEG, Jiří, KRATOCHVÍL, Vladimír, PÚRY, František, RIZMAN, Stanislav, ŠÁMALOVÁ, Milada, VÁLKOVÁ, Helena, VANDUCHOVÁ, Marie. Trestní zákoník. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2012, ISBN 978-80-7400-428-5.
- ŠÍNOVÁ, Renáta, KOVÁŘOVÁ KOCHOVÁ, Ingrid a kol. Civilní proces. Řízení exekuční, insolvenční a podle části páte OSŘ. 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-600-5
- ULLRICH, Ladislav. Exekuční řízení. Komentované vzory podání. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020, ISBN 978-80-7400-782-8.
- WOLFOVÁ, Jitka, ŠTIKA, Martin. Soudní exekuce. Praha: Wolters Kluwer. 2016. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-427-0.
- ZAHRADNÍKOVÁ, Radka a kol. Civilní právo procesní. 3. vydání. Plzeň : Aleš Čeněk, 2018. ISBN 978-80-7380-714-6

Sborníky

- Dny práva – 2009 – Days of Law. JSOU SOUDNÍ EXEKUTOR A JEHO ZAMĚSTNANCI ÚŘEDNÍMI OSOBAMI VE SMYSLU § 127 NOVÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU?. KUČTA, Josef. Brno: Masarykova univerzita. 2009. ISBN 978-80-210-4990-1

Články

- BALOUSOVÁ, Michaela. Zánik funkce exekutora v průběhu exekučního řízení. *Bulletin advokacie*, 2012, č. 1-2, s. 41-43
- BIOLEK, Vít. K soudním exekucím de lege ferenda. *Právní rozhledy*, 1997, č. 10, s. 525 – 527
- C. H. BECK. Exekutor nese objektivní zodpovědnost i za své zaměstnance. *Právní zpravodaj*, 10. 4. 2012
- KOCINEC, Jaroslav. Zpeněžování majetkové podstaty soudním exekutorem v rámci insolvenčního řízení. *Komorní listy*, 2017, č. 4, s. 12-27
- MAISNEROVÁ, Barbora. Odpovědnost za škodu způsobenou soudním exekutorem. *Komorní listy*, 2013, č. 2, s. 32-35
- PIMKOVÁ, Petra. Kritický pohled na úpravu zastupování soudních exekutorů – část první. *Komorní listy*, 2016, č. 2, s. 9-14
- ROZTOČIL, Aleš. Peripetie vývoje právní úpravy kárného řízení ve věcech soudních exekutorů. *Komorní listy*, 2010, č. 4, s. 3-4
- SCHMITZ, Marc. Naše profese se mění. *Komorní listy*, 2020, č. 2, s. 3-5
- ŠTĚDRONĚ, Bohumír, PROKEŠ, Josef. Autorizovaná konverze dokumentů. *Ad Notam*, 2010, č. 5,
- TOMAN, Antonín. Když se dohled bere vážně aneb jak je důležité mítí předsedy soudů. *Komorní listy*, 2011, č. 2, s. 26

Online zdroje

- EXEKUTORSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Kdo je soudní exekutor? [online]. 2009. [cit. 17.01.2021]. Dostupné z: <https://www.ekcr.cz/1/exekutori-radi/789-5-kdo-je-soudni-exekutor?w=>
- EXEKUTORSKÁ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY. Práva a povinnosti exekutorského koncipienta. [online]. 2009. [cit. 2.02.2021]. Dostupné z: <https://www.ekcr.cz/1/exekutorsti-koncipienti/233-prava-a-povinnosti-exekutorskeho-koncipienta?w=>

- HLADKÝ, Jan. HOLEŠÍNSKÝ, Petr. SOUDNÍ EXEKUTOŘI A LEGISLATIVNÍ PROCES V ČESKÉ REPUBLICE. epravo.cz. [online]. 27.7.2001. [cit. 15.1.2021]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/soudni-exekutori-a-legislativni-proces-v-ceske-republice-10951.html>
- ŠTIKA, Martin. Exekutorské zápisy pohledem současné právní úpravy. Právní prostor: Informační web nejen pro právníky [online]. 5.02.2016. [cit. 15.02.2021]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/procesni-pravo/exekutorske-zapisy-pohledem-soucasne-pravni-upravy>

Judikatura

- Nález Ústavního soudu ze dne 8. 8. 2005, sp. zn. II. ÚS 372/04
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2008, sp. zn. 25 Cdo 970/2006
- Tpjn 304/2014 Rozhodnutí NS ze dne 11.11.2015